

بررسی رابطه بین بازی‌های بومی و محلی بر هویت فرهنگی و اجتماعی شهروندان استان خوزستان

مشخصات نویسنده‌گان

۱. زهرا هدایت نیا

❖ ۲. اسماعیل ویسیا (نویسنده مسئول)^۱

❖ ۳. مریم کریمی

۱. کارشناس ارشد مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

۲ و ۳. استادیار، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده علوم ورزشی، دانشگاه شهید چمران اهواز، اهواز، ایران

1- Zahra Hedayatnia

2- Esmaeel veisia (corresponding author)

3- Maryam karimi

1- Master of sports management, Faculty of Sports Sciences, Shahid Chamran University of Ahvaz, Ahvaz, Iran.

2 &3- Assistant Professor in Sport Management Department, Faculty Of Sport Sciences, Shahid Chamran University Of Ahvaz, Ahvaz, Iran.

چکیده

بازی‌های بومی و محلی، یکی از شاخصه‌های اجتماعی- فرهنگی است که حاصل تلفیق شرایط زیست محیطی و باورهای قومی این مرز و بوم است. پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و جمع‌آوری داده‌ها به صورت الکترونیکی انجام شد. جامعه آماری، کلیه افراد رده سنی ۱۷ تا ۶۵ سال ساکن استان خوزستان بودند که با توجه به فرمول کوکران، اندازه نمونه آماری ۳۸۴ نفر تعیین شد. داده‌ها به وسیله پرسشنامه محقق‌ساخته بازی‌های بومی و محلی با ۱۴ گویه، پرسشنامه استاندارد هویت‌فرهنگی طاهری (۱۳۹۲) با ۲۹ گویه و هویت اجتماعی صفاری‌نیا و روشن (۱۳۹۰) با ۲۰ گویه جمع‌آوری شد و با ضریب پایایی ۰/۸۸ و از طریق روش آماری استنباطی معادلات ساختاری روش مربعات جزیی تجزیه و تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد؛ بار عاملی تمامی گویه‌ها بجز سه گویه (۳، ۳۲، ۴۶) بزرگتر از ۰/۴ بود که نشان از مناسب بودن این معیار داشت. همچنین مقدار t بدست آمده برای تمام گویه‌ها بجز همان سه گویه بزرگتر از ۱/۹۶ است که حاکی از تاثیر معناداری آن‌ها در سطح اطمینان ۰/۹۵

¹ vaysia@scu.ac.ir

09189448509

داشت و نشان داد که بازی‌های بومی و محلی تاثیر مثبت و معناداری بر هویت فرهنگی و اجتماعی شهروندان استان دارد؛ بنابراین بازی‌های محلی به عنوان میراث گرانبهای فرهنگی نسل‌های گذشته؛ می‌تواند نقش ویژه‌ای در احیا هویت فرهنگی و اجتماعی اقوام مختلف ساکن در استان داشته و در واقع با توجه مستمر و هدفمند به این بازی‌ها از سوی نهادهای مربوط و دست اندکار، می‌توان ضمن ارتقای سلامتی و تندرستی و افزایش سطح بهره‌وری، جامعه را از آسیب و بیماری بحران هویتی که امروزه بحران فرهنگی و تعارض نسلی نشانه‌های بارز این آسیب‌ها هستند، درمان نگه داشت.

واژگان کلیدی: هویت فرهنگی، هویت اجتماعی، بازی، بومی و محلی، استان خوزستان

Investigating the relationship between native and local games on the cultural and social identity of the citizens of Khuzestan province

Abstract

Native and local games are one of the socio-cultural characteristics that are the result of the combination of environmental conditions and ethnic beliefs of this region. The present research was conducted electronically in terms of practical purpose and data collection. The statistical population consisted of all people aged 17 to 65 living in Khuzestan province, and according to Cochran's formula, the statistical sample size was determined to be 384 people. The data were collected by the researcher-made questionnaire of native and local games with 14 items, Taheri's standard cultural-identity questionnaire (2013) with 29 items and Safarinia and Roshan's social identity (2014) with 20 items. was collected and were analyzed with a reliability coefficient of 0.88 and through the inferential statistical method of the structural equations of the least squares method. The findings showed; The factor loading of all the items except for three items (3, 32, 46) was greater than 0.4, which indicated the appropriateness of this measure. Also, the t value obtained for all items except the same three items is greater than 1.96, which indicates that they had a significant effect at the confidence level of 0.95. and showed that native and local games have a positive and significant effect on the cultural and social identity of the citizens of the province Therefore, local games as a precious cultural heritage of past generations; It can play a special role in reviving the cultural and social identity of different ethnic groups living in the province And in fact, with continuous and purposeful attention to these games from the relevant and involved institutions, while promoting health and wellness and increasing the level of productivity, it is possible to protect the society from the harm and disease of the identity crisis, which

today is a cultural crisis and conflict. Generations are the obvious signs of these injuries, keep the treatment.

key words: Cultural identity, social Identity, Play, native and local, Khuzestan province

۱. مقدمه

فعالیت بدنی، حرکت و جنبش جز جدایی ناپذیری از حیات بشر در طول تاریخ بوده که ریشه در سرشت او و عاملی برای رشد و سلامت انسان است. در میان ابعاد مختلف حیات اجتماعی، فعالیت بدنی و حرکت موجب سازماندهی اجتماعی، پویایی گروهی، نمایاندن خرد فرهنگ‌ها و تعامل افراد با یکدیگر می‌شود و در این زمینه مؤلفه دیگری را نمی‌توان تا بدین حد پویا و گسترده یافت. در واقع انسان‌ها شیوه رفتاری خود را در تعامل با حرکت و محیط اطرافشان می‌آموزند (ویسیا، هدایت نیا و غفاری پور، ۱۴۰۱: ۱۲). ورزش، برخاسته از فرهنگ همزیستی و علایق جمیع جامعه است و می‌تواند به مانند یک پدیده اجتماعی، پیوندهای تاریخی یک ملت را احیا کرده و منجر به تحریک روحیه قومی، ملی، همبستگی و وفاق ملی شود (جدیدی، لبیبی، قدیمی، ۱۴۰۰: ۱۰۲). بازی‌های بومی و محلی به عنوان گونه‌ای از فعالیت بدنی و ورزش، فقط در منطقه و یا محلی خاص اجرا شده و عمدها متأثر از آب و هوا و زبان همان منطقه هستند (اندام، عسکری و سلیمی، ۱۳۹۴: ۵۷). بازی‌های محلی میراثی از نسل گذشته بوده و با طبیعت زندگی بشر همخوانی دارند (دامانیک و سیناگا^۱: ۲۰۲۰، ۱۰۵۹). این بازی‌ها ریشه در فرهنگ ملی یک کشور داشته و منحصرآ در یک منطقه خاص مطرح هستند، اما در این ممکن است از آن منطقه و یا از مناطق دیگر نشات گرفته باشند (طاهرپور، ۱۳۹۵: ۳). بازی‌های بومی و محلی به عنوان آداب و رسوم ملل مختلف گنجینه‌های بالرزش و پر مفهومی از فرهنگ، اخلاق و اجتماع بوده که در گذر زمان شکل گرفته و پس از فرازونشیب‌های بسیار به دست مردمان امروز همان قوم رسیده‌اند. در کشور ما، این گنجینه‌ها شامل سنت‌ها و فرهنگ غنی ایران هستند که علاوه بر پرورش جسم، به ارزش‌ها و خصایل اخلاقی نیکو توجه فراوانی داشته‌اند (طاهرپور، ۱۳۹۵: ۲). از جمله مهم ترین کارکردها و مفاهیم که بازی‌های بومی و محلی را تبدیل به فرصتی برای پرورش و ساخت نیروی انسانی سالم، از نظر روانی علاوه بر جنبه جسمانی، چه در سطح ملی و چه در سطح بین‌المللی کرده است، ارزش‌های مورد توجه در باب دو مقوله هویت فرهنگی و اجتماعی هستند (پاپ زن، آگهی و شاهمرادی، ۱۳۹۵: ۹۴). در واقع انسان‌ها در جهان خالی از معنا، همواره به دنبال منابع

معناساز موثری به مانند دین، نژاد، جنسیت و ملیت بوده‌اند و از این طریق می‌کوشند هویتی متمایز برای خود ایجاد کنند. هویت به مثابه شناسنامه و اسم افراد عمل می‌کند (احمدپور، ۱۳۹۶: ۴).

هویت فرهنگی نیز یکی از ابعاد هویت و مجموعه‌ای از ارزش‌ها، سمبول‌ها و ... است که سبب شناخته شدن فرد و جامعه و متمایز کردن آنها از دیگر افراد و جوامع می‌شود و شامل مجموعه‌ای از خصوصیات فرهنگی است که ما را به عنوان افراد، گروه‌ها یا جوامع تعریف می‌کند. منظور از هویت فرهنگی، دریافتی از خویشنست است که از عضویت (چه رسمی و چه غیررسمی) در یک گروه اجتماعی بر مبنای انتقال و پرورش دانش، باورها، ارزش‌ها، نگرش‌ها، سنت‌ها و شیوه‌های زندگی معین و مشترک بین اعضا مشتق شده باشد (آگاهی، ۱۳۸۶: ۹۴). هویت فرهنگی، منشا خودشناسی شخصیتی، ملی و اجتماعی است و براساس مرزهای اجتماعی، جغرافیایی و سیاسی تعیین می‌شود و در عصر جهانی شدن که با نابودی نقشه فرهنگی جهان مواجهه هستیم، از اهمیت بسیاری برخوردار است (قاسمی، ۱۴۰۰: ۹۰). هویت فرهنگی یک ملت، نتیجه خودآگاهی نسبت به انباشت‌های تاریخی از تجربه فرهنگی همان ملت است که در طول سالیان دراز صورت گرفته و کشور ما نیز باتوجه به تاریخ و تمدن چندهزارساله اش و با وجود اقوام مختلف و مشترکات فراوانشان، هویت فرهنگی یکپارچه‌ای را شکل داده است. تقسیم‌بندی هویت فرهنگی شامل زبان، دین، جغرافیای فرهنگی، تاریخ و حافظه تاریخی و نظام اجتماعی است (مرادی، ۱۳۹۴: ۱۱۶). حسن و بابان^۱ (۲۰۱۸) در پژوهش خود دریافتند که ورزش به مثابه یک ابزار هویتی برای حفظ فرهنگ در میان تنوع قومیتی است و موجب حفظ هویت فرهنگی از طریق زبان، نمادگرایی و به نمایش گذاشتن آداب و رسوم در مراسمات افتتاحیه مسابقات و رویدادهای ورزشی می‌شود. همچنین برون^۲ (۲۰۲۰)، هویت اجتماعی را احساسی بیان کرد که افراد بر اساس عضویت در گروه تجربه می‌کنند. طبق نظر وی، گروه‌هایی که افراد در آن عضویت دارند و خود را متعلق به آن‌ها می‌دانند، منبع مهم کسب عزت نفس و احساس ارزشمندی هستند. هویت اجتماعی به مانند بیشتر حوزه‌های حیات اجتماعی بر ساخته از الگوهای نظام فرهنگی، اجتماعی و چهارچوب‌های عام نظام هستی شناختی است که در چهارچوب پنداشت‌ها و تصورات رایج از نظم و تعاملات اجتماعی تعریف می‌شو د (زند، فرجی و طاعتی کواریم، ۱۴۰۲: ۴). هویت اجتماعی در وسیع‌ترین معنا، هر نوع رفتار یا نگرشی است که از طریق تجربه حال یا گذشته، از رفتار سایر مردم تأثیر پذیرفته باشد؛ یا اشاره به رفتاری است که به سوی سایر مردم جهت گیری شده باشد. هویت اجتماعی و گروهی، مجموعه‌ای از خصوصیات و مشخصات اجتماعی، فرهنگی، روانی، فلسفی، زیستی و تاریخی همسانی است که بر یگانگی یا همانندی اعضای آن دلالت می‌کند و آن را در یک ظرف زمانی و مکانی معین، به طور مشخص، قابل قبول و آگاهانه، از سایر گروه

¹ - Hasan & Baban

² - Brown

ها متمایز می‌سازد (کاسچاته و همکاران، ۲۰۲۱). هویت اجتماعی مبتنی بر سه عنصر است: ۱- همانندی و هماهنگی شخصیت اجتماعی با فرآخود فرد و بخش ذهنی و پندرهای مقوم گروه و نیز استقرار وی در پایگاهی معین ۲- آگاهی و اعتقاد فرد از تعلق به گروه اجتماعی معین و ارزش و اهمیت عاطفی این عضویت برای فرد ۳- پیدایی تعهد و احساس مسئولیت برای ایفادی نقش‌های محول در کلیه ساختارهای اجتماعی (خواجه نوری و همکاران، ۱۳۹۳: ۹۶).

ترنر^۱ (۱۹۹۹) در این باره بیان می‌دارد که افراد عضویت در یک گروه اجتماعی را به عنوان تعریفی از خود پنداشته و بر همین اساس به خودپنداری شخصی براساس عضویت در گروه‌ها دست یافته و در نتیجه به هویت اجتماعی خاص خود در جامعه می‌رسند (محرم زاده و سیوان نوری، ۱۳۹۹: ۱۹۷). هویت در نگرش و احساسات افراد شکل می‌گیرد، اما بستر و نمود آن را زندگی جمعی مهیا می‌کند. به همین دلیل هویت اجتماعی جدای از زندگی اجتماعی افراد معنا و مفهومی ندارد. هر کدام از آحاد جامعه شخصیت جداگانه و منحصر به فردی دارند، اما فرایند اجتماعی شدن و جامعه‌پذیری را طی مراحل گوناگون می‌آموزنند (رئوفی، ۱۳۸۹: به نقل از عباسی مقدم، اسماعیلی، زرگر، ۱۴۰۰: ۳۲). از جمله ابعاد هویت اجتماعی باید به مذهب، قومیت، ملت و سبک زندگی اشاره کرد (مرادی، ۱۳۹۴: ۱۱۱). مک ایتتایر^۲ (۲۰۲۱) در پژوهش خود دریافت زمانی که نوجوانان پسر تیم راگبی به درک مناسبی از هویت اجتماعی در تیم برسند، میل زیادی به برد داشته و به مقابله با تاثیرات منفی ناشی از باخت خواهند پرداخت. همچنین ارتباط خوبی با همسالان و روابط دوستانه ای با آنها خواهند داشت. به صورت کلی، ورزش و فعالیت بدنی ماهیتی اجتماعی- فرهنگی داشته و پیوند عمیق آن با اجتماع و مردم، منجر به تغییرات اجتماعی و انتقال مفاهیم فرهنگی خواهد شد (شعبانی بهار و مقبولی، ۱۳۹۲: ۷۸). در همین راستا، پرورش هویت و ارزش‌های اجتماعی، منجر به بروز رفتارهای مطلوب انسانی و رشد شخصیت اجتماعی افراد خواهد شد. علاوه بر این، ارزش‌های فرهنگی نشان دهنده هویت فرهنگی مردم یک کشور در طول تاریخ است؛ به همین دلیل بازی های بومی و محلی به عنوان ابزاری کارا منجر به القای هویت فرهنگی و هویت اجتماعی برای افراد جامعه خواهد شد (پاپ زن، آگهی و شاهمرادی، ۱۳۹۵: ۹۵). برای مثال، بازی‌های بومی که امروزه در سرتاسر کشور از جمله مناطق روستایی کشور رواج دارند، پیوند عمیقی با عناصر فرهنگی و اجتماعی مردم همان منطقه داشته و نباید از پیوند این بازی‌ها با مناسک و ارزش‌های دینی غافل شد (رحمتی و عباس زاده، ۱۳۹۴: ۶۲). لی و وانگ^۳ (۲۰۲۱) در پژوهش خود دریافتند که بازی‌های بومی و محلی رایج در کشور چین، موجب افزایش هویت قومی و فرهنگی شده و مناطقی که بازی‌ها در آنها رواج دارند از ثبات و هویت اجتماعی بیشتری برخور دارند. بازی‌های بومی و

¹ -Turner

² - McIntyre

³ -Li&Wang

محلی به عنوان گنجینه فرهنگی ایران در پنهانه ورزش از مهم‌ترین ابعاد فرهنگ مردم هر منطقه به شمار آمده و با شناخت بازی‌ها می‌توان به ویژگی‌های فرهنگی مردم هر منطقه پی برد (اصدقی، ۱۳۹۸: ۳۲). با بررسی پیشینه‌های مختلف مشخص شد که باید به مسئله هویت در حوزه بازی‌های سنتی با رویکردی کارآمد برای پیوند ابعاد اجتماعی-فرهنگی ورزش نگاه کرد و بین ورزش و علوم اجتماعی که مرتبط با ساختارهای اجتماعی در جامعه هستند پیوندی ناگسستنی برای تقویت نظام ورزش ایجاد کرد تا تکثر قومیتی منجر به هویت بخشی در گستره جغرافیایی کشور شود. تکثر و تنوع قومیتی و وجود خرد فرهنگ‌ها در استان خوزستان، می‌تواند باعث بروز شکاف منزلتی در میان اقوام شده و بازی‌های بومی و محلی منجر به هم‌گرایی و عدم بروز چالش در این زمینه می‌شود. امروزه جهانی شدن یکی از پدیده‌هایی است که می‌تواند منجر به از هم پاشیده شدن مرزهای فرهنگی یک ملت شود و باید از این موضوع غافل شد (احمدپور، ۱۳۹۶: ۳). همچنین برخورداری از هویت فرهنگی قوی، می‌تواند به عنوان حائلی در برابر اثرات تهاجم فرهنگی کشورهای استعمارگر و شکاف بین نسلی عمل کند (مک‌کورت^۱: ۲۰۲۱، ۵). بازی‌های بومی و محلی نقش تأثیرگذاری در حفظ خرد فرهنگ‌ها داشته و باید در سیاست‌گذاری کلان جایگاه ویژه‌ای برای آنان در نظر گرفت. به همین دلیل سیاست‌گذاران فرهنگی کشور می‌توانند با تکیه بر این میراث کهن، اصالت و ارزش‌های اجتماعی گذشته را احیا کرده و این امر با توجه به تنوع فرهنگی گستره و گستره اقوام مختلف در استان خوزستان نمود و بروز بیشتری دارد (دهواری، ۱۳۹۹: ۱۳). به علاوه دولت‌ها می‌توانند با تدوین سیاست‌های ورزشی مناسب منجر به تقویت فرهنگ همزیستی مسالمت آمیز مردمان و ایجاد بستری برای تقویت هویت‌های فرهنگی و اجتماعی اقوام شوند (احمدپور، ۱۳۹۶: ۶). با وجود اهمیت فراوان این بازی‌ها در دو مقوله فرهنگ و جامعه، و با توجه به کارکردهای آشکار و پنهان این بازی‌ها برای سینم مختلف، جایگاه بازی‌های بومی و محلی به مانند بسیاری از بخش‌های فرهنگ شفاهی کشور، ناشناخته باقی مانده است (پاپ زن، آگهی، شاهمرادی، ۱۳۹۵: ۱۰۸). بنابراین با توجه به توضیحات گفته شده و اینکه استان خوزستان، از جمله استان‌هایی است که محل سکونت قومیت‌های مختلفی بوده و در این خطه ساکنین بختیاری، عرب، لر، فارس و کرد زندگی می‌کنند؛ و این تنوع زبانی و قومی خود در اختلاط هویتی مردم هم از نظر فرهنگی و هم اجتماعی تأثیرگذار است؛ در همین راستا، هدف پژوهش حاضر این است که آیا بین بازی‌های بومی و محلی و هویت فرهنگی و اجتماعی شهر وندان استان خوزستان؛ رابطه وجود دارد؟ در واقع پژوهشگر قصد دارد با بررسی این رابطه به اهمیت و الزام توجه هرچه بیشتر به این موضوع به طور خاص در این استان اشاره کند.

۲. مبانی نظری تحقیق

^۱ -Mc court

۱.۲. پیشینه تحقیق

در قالب تاثیر بازی‌های بومی، فعالیت بدنی و ورزش بر هویت فرهنگی و اجتماعی جوامع بشری، پژوهش‌های مختلفی چه در داخل ایران و چه در خارج از آن صورت گرفته است. جدیدی و همکاران (۱۴۰۰) در پژوهشی با عنوان جامعه‌شناسی مؤلفه‌های هویت و تاثیر آن بر سلامت و ورزش همگانی در شهر تهران دریافتند که ورزش به عنوان یک پدیده اجتماعی فارغ از جنبه تفریحی، باعث ایجاد غرور ملی و پیوند عالیق آحاد جامعه شده و اختلافات ناشی از تفاوت‌های محلی و قومی را کمزنگ می‌سازد، به گونه‌ای که دولت‌ها می‌توانند با اعمال سیاست‌های ورزشی مناسب در جهت تعمیق هویت ملی و تهییج اجتماعی گام برداشته و در نهایت ثمره آن، ایجاد اعتماد اجتماعی، دست یافتن به غرور ملی و تکمیل فرآیند ملت‌سازی است. همچنین مفهوم توسعه ورزش باید در همه سطوح اعم از همگانی و حرفة‌ای پیگیری شده که در همین راستا توجه به ورزش همگانی و پیگیری و رفع مشکلات آن، از جهت تأثیر بر تمام سطوح و آحاد جامعه امری مهم و اجتناب‌ناپذیر است. به همین دلیل ورزش همگانی می‌تواند به عنوان حلقه اتصال تمامی گروه‌های قومی و فرهنگی در یک کشور در جهت گسترش هویت ملی گام بردارد.

فهیم دوین و اسداللهی (۱۴۰۱) در پژوهش خود با عنوان تأثیر عنوان حاکم در ورزش‌های آینینی‌میراثی بر توسعه اجتماعی جوامع شهری، دریافتند که ورزش نقش انکار ناشدنی در هویت پذیری و اجتماعی شدن افراد جامعه به خصوص جوانان و نوجوانان داشته و می‌تواند ارتباطات اجتماعی وسیعی را بین اقوام مختلف به وجود آورد. در واقع از زورخانه به عنوان محلی برای تقویت انسجام اجتماعی و ملی گرایی با خواندن اشعار حماسی و یا انواع اذکار مذهبی یاد می‌شود. در همین راستا ورزش‌های باستانی و زورخانه ارزش‌هایی از قبیل فروتنی، از خودگذشتگی و زنده نگه داشتن زبان پارسی را از طریق ورزش احیا کرده و همچنین تعاملات فردی و اجتماعی را در دو سطح خرد و کلان را اشاعه و گسترش می‌دهد. همچنین قدیمی و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهش خود دریافتند که ورزش (فوتبال)، پدیده‌ای سیاسی و اجتماعی است و پایه‌های شکل‌گیری هویت جمعی را مهیا می‌کند. بی‌شک می‌توان از طریق فوتبال شور و نشاط را در جامعه افزایش داد و دو مؤلفه هویت ملی و جمع‌گرایی را ارتقا بخشید. در جامعه ایران و با توجه به وجود اقوام مختلف و تنوع فرهنگی فراوان، باید از فرصت‌های مختلف برای ایجاد حس وجود جمعی مشترک ملی استفاده کرد تا همبستگی ملی تقویت شود. یکی از فرصت‌های پیش رو، ورزش فوتبال است. همچنین باید بدون توجه به ویژگی‌های جمعیت شناختی از قبیل سن، به منظور کنترل هیجانات افراد فضاهای ورزشی را توسعه داد و فرآیند هویت‌سازی و هویت‌آفرینی افراد را دنبال کرد. علاوه بر این، احمدپور و همکاران (۱۴۰۱) در پژوهش خود دریافتند که ورزش موجب تقویت حس مهین‌پرستی و

ناسیونالیسم در میان ملت ها می شود. به دنبال پیروزی ورزشکاران خرده فرهنگ‌های مختلف در مسابقات بین-المللی، هنگامی که سرود نواخته و پرچم کشوری به اهنگ در می‌آید، عنصر وحدت ملی تقویت شده و موجب جلوگیری از تعارض در میان دو هویت ملی و محلی می‌شود. در همین راستا، توجه و اهتمام به ورزش به عنوان یک عنصر اجتماعی باید توامان با توسعه فرهنگی باشد و از همین رو تاکید بیشتر بر احیای ورزش‌های بومی به دور از تبعیض‌های نژادی و یا جنسیتی مفید واقع شود. در همین راستا موضوع هویت در ورزش می‌تواند نقش مهمی در تولید انگاره‌های هویتی در بستر اصطلاحاتی به مانند ملی‌گرایی ورزشی داشته باشد. میریوسفی و سلاجقه (۱۳۹۷) درپژوهش خود دریافتند که هویت باعث تمایز افراد در یک جامعه شده و زیر شاخص‌هایی به مانند اعتقادات دینی، آداب و رسوم و ارزش‌ها است. هویت اجتماعی به دو زیر شاخص هویت دینی و هویت ملی تقسیم می‌شود. هویت دینی به معنای پذیرش باورهای مذهبی و از مهم‌ترین عناصر تشکیل دهنده همبستگی اجتماعی در جوامع گوناگون است که در نهایت منجر به ایجاد آگاهی برای یک ملت در رابطه با جایگاه فرهنگی و اجتماعی آنهاست. به صورت کلی هویت باعث ایجاد وحدت، انسجام و انضباط اجتماعی شده و شامل پیروی از مفاهیم مشترکی به مانند سرزمین، تاریخ و آداب و رسوم مشترک است. در همین راستا به کارگیری نمادها و نشانه‌های ایرانی- اسلامی، اعتقاد به خواندن دعا و انجام نیایش قبل از ورود ورزشکاران به میدان مسابقه و علاقه و تعلق خاطر به اسطوره‌های ملی از جمله عناصر هویت- دینی ملی مورد اشاره و مهم ذکر شده‌اند.

در مطالعات خارج از کشور ایران نیز پژوهش‌های صورت گرفته بیانگر ارتباط متقابل بازی‌های بومی و سنتی هر ملت با هویت فرهنگی و اجتماعی آن مردم است. نفیل^۱ و همکاران (۲۰۲۱) در پژوهش خود با عنوان بازی‌های سنتی و ورزش‌های زنان در منطقه کابیلی در کشور الجزایر دریافتند که بازی‌های سنتی و بومی محلی ارتباط تنگاتنگی با اجتماعی شدن زنان دارند. این بازی‌ها با الگوی سازماندهی اجتماعی و بازنمایی فرهنگی در منطقه کابیلی (کشور الجزایر) ارتباط تنگاتنگی دارند. در این منطقه از ۶ سالگی دختران کمتر با پسران همبازی می‌شوند. به همین دلیل تاریخ جامعه‌شناسی ورزش نشان دهنده تسلط مردان در ورزش مدرن است. بازی‌های گروهی فرصتی را برای دختران به وجود می‌آورند تا در تماس دائمی با دیگران بوده و منجر به تبادل مفاهیم اجتماعی خواهد شد. همچنین وسایل مورد استفاده در بازی‌ها متناسب با ویژگی‌های فرهنگی مردم منطقه مثل کار و سبک زندگی کشاورزان است. در نتیجه بازی‌های محلی حامل پیام‌های فرهنگی و اجتماعی هستند و ارزش‌های خاصی را منتقل می‌کنند. همچنین گوپیکا^۲ و همکاران (۲۰۲۲) در پژوهش خود با عنوان مکان‌یابی انتقال فرهنگی در بازی‌ها: تجزیه و تحلیل انتخاب بازی‌های محلی و بازی‌های دیجیتال دریافتند فرهنگ هر منطقه تلفیقی از آداب

¹-Nefil

²-Gopika

و رسوم، آبین و بازی‌ها و گرایش‌های رفتاری مردم یک منطقه بوده که دارای بافت و هویت جغرافیایی منحصر به فردی است. بازی‌های محلی یک منطقه نمادی از هویت فرهنگی و هویت اجتماعیست که از نسلی به نسلی دیگر منتقل شده و عمیقاً از فرهنگ محلی نشأت گرفته است. در واقع آنها در مقایسه با بازی‌های دیجیتال به عنوان مخزن ارزش‌های اجتماعی و فرهنگی بوده و موجب رشد ذهنی، عاطفی و اجتماعی کودکان خواهد شد. هر کدام از این بازی‌ها بر مهارتی خاص تکیه داشته که منجر به افزایش اعتماد به نفس و علاوه بر آن، پذیرش یکدیگر به عنوان همبازی برای درک بازی و در نهایت رشد شخصیتی آنان خواهد شد. در پژوهشی دیگر، ساویتیری^۱ و همکاران (۲۰۲۰) در پژوهشی با عنوان بازی‌های سنتی به عنوان فعالیتی جایگزین برای تحریک کودکان دریافتند که بازی‌های سنتی هر جامعه معرف ارزش‌ها و هنجارهای موجود در آن جامعه است. همچنین این بازی‌ها باعث می‌شوند تا کودکان از لحاظ اجتماعی روابط صمیمانه‌ای با دوستان خود داشته و خود را جزئی از گروه بدانند. دامانیک و سینایگا (۲۰۲۱) در تحقیق خود با موضوع شخصیت بخشی به وسیله بازی‌های سنتی اظهار دارند که بازی‌های سنتی شمال اندونزی، بخشی از هویت شخصی و پایه‌های هویت فرهنگی و ریشه‌های فرهنگی مردم اندونزی را تشکیل می‌دهند. این بازی‌ها از محیط فرهنگی یک جامعه سرچشمه می‌گیرند و موجب ترویج روحیه مهین‌پرستی، ارزش‌های مذهبی، مراقبت اجتماعی و مسئولیت‌پذیری می‌شوند. در واقع می‌توان شخصیت سازی کودکان را از طریق برگزاری و ترویج بازی‌های سنتی پرورش داد. همچنین ران^۲ و همکاران (۲۰۲۱) در تحقیق خود با عنوان سرمایه اجتماعی از مشارکت در رویدادهای ورزشی: توسعه مقیاس و اعتبارسنجی، به این نتیجه رسیدند، حضور در رویدادهای ورزشی گروهی، مزایای اجتماعی فراوانی برای مشارکت‌کنندگان خواهد داشت. همچنین بازی‌های بومی و محلی به عنوان ابزاری برای یادگیری و ترقی اجتماعی، باعث ایجاد پیوندهای دوستانه در میان افراد شده و افراد در جریان حرکت و فعالیت بدنی به منظور سازگاری با محیط و جامعه اطراف خود، بسیاری از مهارت‌های تعاملی را می‌آموزند.

۲.۲. چارچوب نظری تحقیق

هویت اجتماعی

واژه هویت در فرهنگ معین، به معنای هستی، سرشت، وجود و ماهیت است. این واژه اشاره به نهایت و کمال مطلق داشته و موجب تمایز افراد از یکدیگر می‌شود (آمره، ۱۳۹۹: ۱۵۹). هویت اجتماعی یک احساس ذهنی است که به گروه‌های رسمی و غیر رسمی مانند جنسیت و ملیت تعلق دارد (گنکوا و گریملزمن^۳، ۲۰۲۰: ۳۲۱).

¹-Savitri

²-Ran

³- Genkova& Grimmelsmann

افراد از طریق عضویت در موقعیت‌ها و گروهای مختلف که باعث شکل‌گیری هویت‌های جمعی مختلفی می‌شود و سعی می‌کنند به اهداف که دارند دست پیدا کنند (ذوقی پایدار و فعلی، ۱۳۹۶). براون^۱ (۲۰۰۰) هویت اجتماعی را عرضه ویژگی‌هایی تعریف می‌کند که فرد بر مبنای عضویت در گروه‌های اجتماعی از خویشتن دارد.

تاجفل و ترنر^۲ (۱۹۷۹) نیز بیان کردند که هویت اجتماعی به بخشی از خودپنداره اشاره دارد که بیانگر اعضای داخلی گروه است. بر اساس نظریه آیزنشتات^۳ (۱۹۹۵) هویت اجتماعی به طور طبیعی به وجود نمی‌آید بلکه بر بر اساس ساخت اجتماعی مروزها ایجاد می‌شود (Haslam^۴ و همکاران، ۲۰۲۱: ۶۵۰). همچنین آیزنشتات (۱۹۹۵) معتقد است که هویت اجتماعی و آگاهی اجتماعی همانند بیشتر حوزه‌های حیات اجتماعی بر ساخته‌الگوهای نظم فرهنگی و اجتماعی و مشخصات و چارچوب‌های عام هستی‌شناختی هستند.

براساس نظریه هویت اجتماعی، مردم خود را به عنوان افراد و اعضای گروه تعریف کرده و این احساس شامل اعضای داخلی درون گروهی (گروه‌هایی که تصور می‌کنند متعلق به آنهاست) و گروه‌های دیگر (گروه‌هایی که تصور می‌کنند متعلق به آنها نیست) می‌شود. با شناسایی یک گروه، اعتقادات آن با توجه به قضاوت‌ها و تصمیمات مناسب درونی می‌شود و معکس کننده انتظارات در مورد "چه کاری باید انجام شود" و "چه کاری نباید انجام شود" است (ابریمایر^۵ و همکاران، ۲۰۲۱: ۲). هویت اجتماعی خصیصه انسانها به عنوان موجوداتی اجتماعی است و ناشی از درک افراد بوده و محصول توافق یا عدم توافق میان افراد خواهد بود. آنچه که به یک گروه از مردم هویت می‌دهد، شباهیست که باعث تفاوت از گروه‌های دیگر می‌شود. شباهت و یا تفاوت را افراد خود ساخته و برهمین مبنای هویت به دو بعد فردی و اجتماعی تبدیل می‌شود. در هویت فردی، تمایز فرد از دیگران و در هویت اجتماعی شباهت با دیگران به عنوان مبنای مفهوم بر شمرده می‌شوند (مشايخی فرد و همکاران، ۱۳۹۸: ۲۸)

نظریه‌های مفهوم هویت به دو دسته دیدگاه مدرن و پسامدرن تقسیم می‌شوند. در همین راستا در تعریف دیدگاه مدرن، هویت به وسیله عوامل طبیعی که از قبل وجود دارند تشکیل می‌شود. نظریه پردازان این دیدگاه هویت را متشكل از ظرف زمان و مکان می‌دانند. در دیدگاه دوم نظریه پردازان روانشناسی اجتماعی، تعامل‌گرایان نمادین و جامعه‌شناسانی به مانند گیدنر حضور دارند. در این دیدگاه، هویت اجتماعی به واسطه فرآیندهای روانی فرد ساخته و پرداخته می‌شوند. در این دیدگاه، تشکیل هویت مستقل از دخالت عوامل طبیعی و یا روانی بوده و

¹ - Brown

² - Tajfel & Turner

³ - Eisenshaw

⁴ - Haslam

⁵ - Obermire

ادیبات، زبان و معناشناسی شاکله اصلی آن را تشکیل می‌دهند (چینی پرداز و همکاران، ۱۴۰۱: ۵۱). یکی از معروفترین نظریه‌ها در ارتباط با هویت اجتماعی همین نظریه گیدنژ است. نظریه گیدنژ بر آشکار شدن سازوکارهای جدید هویت فردی متمرکز است که در عین حال هم از درون نهادهای امروزی به وجود آمدند و هم به این نهادها شکل می‌دهند. بر اساس نظریه گیدنژ هویت اجتماعی موضوعی است که در شکل‌های مختلف بروز می‌کند و موضوع آن ممکن است به شکل‌های مختلف مانند فرد، گروه جامعه، همنوع، مذهبی و ملی بروز می‌کند (پری^۲ و همکاران، ۲۰۲۲: ۸۰۶). درواقع، هویت اجتماعی سبب سازماندهی شناختی، رفتاری و عاطفی در فرد می‌شود و از طرفی عدم وجود هویت و هویت اجتماعی موج سردرگمی و آشفتگی در شخصیت، ناتوانی در ایجاد یک شخصیت قابل قبول و هماهنگ با جامعه دارد (هاشمیان فرو همکاران، ۱۳۹۵: ۲۱۴).

هویت فرهنگی

در یک جامعه، فرهنگ نقش پررنگی در روند توسعه آن داشته و پایه‌های معنوی جامعه را شکل می‌دهد (ترانگ و وان^۳: ۲۰۲۰: ۲۲۰). هویت فرهنگی نیز مفهومی فراگیر است که از آن به عنوان شخصیت یک فرد یا اجتماع که شامل تربیت، آموزش، باورها و دانش می‌شود، می‌توان یاد کرد (استنیشچوا^۴: ۲۰۲۱: ۲). در واقع هویت فرهنگی سنگ بنای هویت ملی است و در دو سطح اجتماعی و فردی می‌توان آن را تجسم کرد (بویماج^۵: ۲۰۲۰: ۹). در جهان امروزی، فرهنگ مقوله‌ای مهم و پایه و شاخصی برای گسترش مسائل اجتماعی به عنوان ارزشمندترین دستاوردهای بشری به شمار می‌رود. در واقع هریک از جوامع به وسیله هویت فرهنگی ارزش‌های خود را بروز و نمود می‌دهد. هر ملتی که داعیه ورود به جهان مدرن را دارد، در گام نخست باید به شناخت هویت فرهنگی خویش پرداخته و از آن به عنوان تکیه‌گاهی در جهت حفظ هویت ملی و استقلال فرهنگی بهره برد. (عزیز پوران، ۱۴۰۰: ۱۱۱). هویت فرهنگی مجموعه‌ای از باورها و ارزش‌های است که اعضای جامعه می‌کوشند با استفاده از آنها جهانشان را بایکدیگر سازگار کنند (رستگار، ۱۳۹۶: ۴۴۸). هویت فرهنگی شکلی از آگاهی به فرد، جامعه، تاریخ و آینده را ایجاد می‌کند (قاضی، ۱۳۹۷: ۱۰۴). هویت فرهنگی ایرانیان از دو منظر و رویکرد توصیفی و تجویزی بررسی می‌شود. در رویکرد توصیفی، هویت ایرانیان، مثلثیست با سه ضلع هویت ایرانی، اسلامی و غربی، با لایه‌های درهم تنیده که منابع هویتی آن متوازن نیستند، بدین معنی که در طول تاریخ ایرانیت سهم بیشتری از دو ضلع دیگر را به خود اختصاص داده است. در رویکرد تجویزی، مولفه‌های هویت فرهنگی ایرانیان با تاثیر از منابع سه‌گانه ذکر شده موجود است اما این تاثیر با توجه به نسبت میان مولفه‌های هویتی متفاوت است. هویت فرهنگی

¹ - Giddens

² - Perry

³ - Trung Van

⁴ - Stenishcheva

⁵ - Bouymaj

مفاهیم کلی و انتزاعی را مدنظر قرار داده و شامل زبان، دیانت، جغرافیای فرهنگی، تاریخ و نظام اجتماعی است(آشنا، ۱۳۸۹: ۱۵۹). عوامل گوناگونی به مانند فرهنگ، زبان و آداب و رسوم در شکل گیری هویت دخیل بوده (دیویس^۱: ۴۸۶، ۲۰۱۷) و در این میان، عنصر زبان مهم‌ترین عامل است. زبان به عنوان عامل ارتباط، ابزار اندیشیدن و مرکز پردازش داده‌های دریافتی از جهان خارج عمل می‌کند. در کنار زبان، عامل مهم دیگر، مذهب است که نظام اعتقادی مشخصی را برای فرد به وجود می‌آورد (سلطانپور اشتینی و همکاران، ۱۴۰۰: ۹۳). ستینکم^۲، هویت فرهنگی افراد را در چهار دسته قرار داده است و شامل هویت جهانی، جهانی- محلی و بی تفاوت یا بیگانه می‌شود(رستگار، ۱۳۹۶: ۴۸۹). براساس نظر مکنزی، نظام فرهنگی به افراد یک جامعه هویت فرهنگی می‌بخشد. در واقع هویت فرهنگی احساس مشترکی و یا شعور جمعی میان گروهی از انسان‌هاست که واحدی سیاسی و یا ملت را می‌سازد. وجود جمعی ذکر شده میان افراد یک ملت و گذشتگان آنها دلبستگی ایجاد کرده، روابط آنها را با سایر ملل شکل داده و پدیدآورنده آرمان‌های یک جامعه است(کارسنچی، ۱۳۹۵: ۱).

(۶۲)

بازی‌های بومی و محلی

انسان‌ها در جریان حرکت و فعالیت بدنی، هویت، احساسات و افکار خویش را شکل داده و به منظور سازگار شدن با جامعه اطراف خود، باید بسیاری از مهارت‌ها را یاموزند. این مهارت‌ها ذاتی نبوده و تحت تاثیر جامعه و محیط قرار می‌گیرند. به همین دلیل حرکت و فعالیت بدنی با زندگی اجتماعی و فرهنگ هر قوم پیوندی عمیق داشته و در همبستگی با بستر اجتماعی، یک حرکت فرهنگی به شمار می‌آید(ویسیا و همکاران، ۱۴۰۱: ۱۳). هنگامی که در رابطه با بازی‌های بومی و محلی سخن گفته می‌شود، منظور بازی‌ها و ورزش‌هایی است که پیش از گسترش و ظهور ورزش‌های سازمان یافته در سطح جهان وجود داشته‌اند. این ورزش‌ها ریشه در فرهنگ جوامع دارند و معمولاً به مناسبت جشن‌های ملی، مذهبی و محلی به صورت بازی و همراه را با سرودخوانی انجام می‌شوند (معصومی و همکاران، ۱۳۹۶: ۱).

بازی‌های بومی و محلی در رابطه با ابعاد قومی و اجتماعی زندگی هستند. این بازی‌ها نمایانگر الگوی فرهنگی مردمان یک قوم بوده و انسان‌ها با شرکت در این بازی‌ها چگونه زندگی کردن را می‌آموزند. علاوه بر این، در هنگام بازی افراد سعی می‌کنند خود را با محیطی که در آن زندگی می‌کنند وفق دهند. ارزش‌هایی که در بازی‌های بومی و محلی مهم تلقی می‌شوند، در چهارچوبی غیر رسمی مورد توجه بوده و بازتاب هویت‌های فردی و جمعی

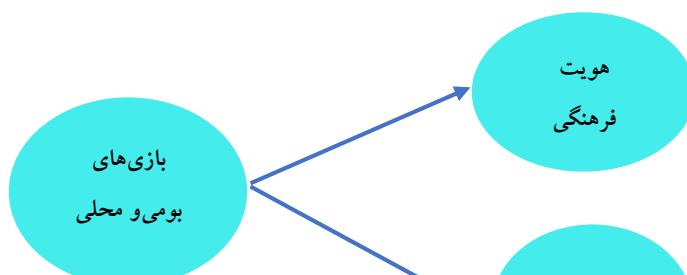
¹ - Davis

² - Setinkem

و عناصری مهم در توسعه هویت فرهنگی می‌باشند (محرم زاده و همکاران، ۱۴۰۰: ۹ و ۱۰). بازی‌های بومی و محلی اختصاص به جنسیتی خاص نداشت و توسط مردان و زنان بازی می‌شد. بازی‌های مردان اغلب در فضاهای روباز و با تحرک جسمانی بیشتر نسبت به زنان انجام می‌شد، اما بیشتر بازی‌های زنان به دلایل فرهنگی و دینی در فضاهای سرپوشیده انجام می‌شد. بازی‌های بومی و محلی از نظر زمان و مکان بسیار انعطاف‌پذیر بوده و در اماکن مختلفی به مانند زمین‌های خاکی، چمن، کوچه‌ها و باغ‌ها انجام می‌شوند. از لحاظ زمانی نیز این بازی‌ها با توجه به وضعیت آب و هوایی منطقه، در فصل زمستان در فضاهای سرپوشیده و در فصول دیگر در فضاهای روباز، بدون محدودیت زمانی صورت می‌گیرند. همچنین از نظر زمانی این بازی‌ها پس از فراغت افراد از کار و یا در اعیاد، مراسمات مذهبی و جشن‌ها بازی می‌شوند) (مصطفوی و همکاران، ۱۳۹۶: ۳۴).

بازی‌های بومی و محلی به عنوان گونه‌ای از ورزش، برگرفته از آداب و رسوم، شرایط کار، اقلیم و منطقه جغرافیایی انسان‌ها هستند. این بازی‌ها به مثابه بن‌مایه‌های فرهنگی، گنجینه‌ای از فرهنگ و تاریخ ایرانیان را به نمایش گذاشته و ارتباط تنگاتنگی با دو مفهوم هویت فرهنگی و اجتماعی دارند. با مروری بر نظریه‌های ارائه شده در باب دو مفهوم هویت فرهنگی و هویت اجتماعی و بررسی ابعاد مختلف بازی‌های سنتی که می‌توانند بر اجتماع و فرهنگ موثر باشند، مشخص شد که بازی‌های سنتی به عنوان نوعی از ورزش، بازتاب دهنده روابط اجتماعی هستند و در میدان ورزش می‌توان با فرآیندهای تاریخی، اجتماعی و خصلت‌های فرهنگی یک ملت آشنا شد (جوانمرد، ۱۴۰۱: ۳۵۱). در واقع فرآیندهای ورزشی حاصل توافق و سازگاری بوده و می‌توان ویژگی‌های فرهنگی و اجتماعی جامعه را در آن جست‌وجو کرد (فهیم دون و اسداللهی، ۲۰۲۱: ۵۱). بدون شک در همین راستا پرداختن به بازی‌های سنتی و پررنگ جلوه دادن مفهوم اتحاد ملی، موجب تقویت روحیه وطن پرستی و پیوند اقوام مختلف؛ خصوصاً در مناطقی که با کثرت خردۀ فرهنگ‌ها (مانند استان خوزستان) مواجهه هستیم و همچنین جلوگیری از زوال آداب و رسوم و فرهنگ‌های کهن خواهد شد. در ادامه باید متذکر شد که با توجه به حفظ و انتقال بازی‌های سنتی به عنوان یکی از نمادهای پویا و کهن از فرهنگ اصیل؛ و نقش آن در ارتقا، تحکیم و شناخت علائق و تمایلات فرهنگی و اجتماعی مردمان استان خوزستان، و نیافتن پژوهشی در این زمینه، پژوهشگر بر اساس مدل نظری زیر به دنبال ارتباط بین بازی‌های بومی محلی و هویت فرهنگی و اجتماعی خواهد بود و در نهایت در صدد بررسی فرضیات زیر است:

- بین بازی‌های بومی و محلی و هویت فرهنگی شهر و ندان استان خوزستان رابطه وجود دارد /
- بین بازی‌های بومی و محلی و هویت اجتماعی شهر و ندان استان خوزستان رابطه وجود دارد.

شکل ۱. مدل نظری پژوهش

۳. روش تحقیق

پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی، به لحاظ ماهیت، جز تحقیقات توصیفی همبستگی و به طور مشخص مبتنی بر مدل معادلات ساختاری می باشد. جمع آوری دادهها به شکل میدانی و با استفاده از پرسشنامه انجام شد. جامعه آماری این پژوهش کلیه افراد رده سنی ۱۷ تا ۶۵ سال ساکن در استان خوزستان بودند. با توجه به نامشخص بودن جامعه آماری، از فرمول کوکران برای تعیین تعداد نمونه استفاده شد. در این رابطه، Z مقدار احتمال نرمال استاندارد (که بر اساس جدول احتمال‌های نرمال استاندارد برای سطح اطمینان ۹۵٪ برابر ۱/۹۶ است)، α سطح خطأ، d دقت مورد نظر و σ واریانس جامعه است. در صورتی که واریانس متغیر در جامعه در دسترس نباشد، می‌توان واریانس نمونه را به عنوان برآورده از واریانس جامعه به کاربرد (سرمد و همکاران ۱۳۸۸، ۷۸). با توجه به نامشخص بودن جامعه آماری، پس از توزیع z^2 پرسشنامه، واریانس نمونه محاسبه و جایگزین واریانس جامعه شد؛ در نهایت با در نظر گرفتن سطح اطمینان ۹۵٪، دقت ۰/۰۵ و فرمول زیر، حجم نمونه ۳۸۴ نفر محاسبه شد.

$$n = \frac{3.84 \times 0.25}{0/0025} = 384 \quad n = \frac{Z^2 \times \sigma^2}{d^2}$$

برای انتخاب نمونه نیز از روش نمونه‌گیری در دسترس استفاده شد. این شیوه نمونه‌گیری مستلزم انتخاب مواردی است که صرفاً در دسترس اند و تحقیق درباره آنها راحت است. یکی از روش‌های نمونه‌گیری غیر احتمالی که در مدیریت ورزشی به صورت گسترده‌ای استفاده می‌شود، روش نمونه‌گیری در دسترس است که در آن محقق نمونه را براساس امکان دسترس به آن انتخاب می‌کند. هر روش نمونه‌گیری معايب و محاسنی دارد. در این روش محقق به دلیل سهوالت، سادگی و در دسترس بودن افراد آنها را به عنوان نمونه انتخاب می‌کند. نقطه ضعف اصلی روش نمونه‌گیری در دسترس این است که نمونه انتخاب شده ممکن است معرف جامعه نباشد ولی قابل قبول می‌باشد. (امیری و نوروزی سیدحسینی، ۱۳۹۴:ص: ۱۲۹)

برای انتخاب نمونه استان خوزستان را به ۵ قسمت (مرکز، شمال، جنوب، شرق و غرب) تقسیم نموده و متناسب با جمعیت هر قسمت پرسشنامه توزیع و داده های مناسب جمع آوری شد. با توجه به جمعیت بالای مرکز استان تعداد ۱۲۰ پرسشنامه توزیع و دریافت شد و در هر یک از مناطق چهارگانه استان به یک اندازه ۶۶ پرسشنامه جمع آوری شد.

به دلیل عدم دسترسی به پرسش نامه متناسب با موضوع تحقیق از پرسش نامه محقق ساخته با ۱۴ گویه برای بازی های بومی و محلی استفاده شد. گردآوری اطلاعات در رابطه با پرسش نامه از طریق مصاحبه با متخصصان و صاحب نظران از جمله اعضای هیئت بازی های بومی و محلی استان خوزستان و فدراسیون بازی های بومی و محلی جمهوری اسلامی ایران، اساتید دانشگاهی مدیریت ورزشی به عنوان خبرگان، انجام شد. همچنین از پرسش نامه استاندارد هویت فرهنگی طاهری (۱۳۹۲) با ۲۹ گویه و پرسش نامه استاندارد هویت اجتماعی صفاری نیا و روشن (۱۳۹۰) با ۲۰ گویه که با توجه به نظریات ریچارد جنکینز (۲۰۰۸) در باب دو بعد هویت فردی و هویت جمعی تدوین گردیده، استفاده شد.

ضرایب پایایی پرسش نامه ها با استفاده از آزمون آلفای کرونباخ به ترتیب $\alpha = 0.88$, 0.81 , 0.76 و 0.76 محاسبه گردید که نتایج آن در حد قابل قبول بود ($\alpha \geq 0.7$). روایی صوری و محتوا یی پرسش نامه ها به تایید ۱۰ تن از اساتید مدیریت ورزشی رسید. پرسش نامه ها براساس مقیاس پنج ارزشی لیکرت (از کاملاً مخالف=۱ تا کاملاً موافق=۵) تدوین و برای تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی، نرم افزار اس پی اس اس^۱ نسخه ۲۰ برای محاسبه شاخص های فراوانی و درصد فراوانی و در بررسی آزمون فرضیات پژوهش از معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی^۲ نسخه ۲ استفاده گردید.

۴. یافته های تحقیق

بررسی نتایج بررسی نتایج تحلیل توصیفی داده ها و ویژگی های جمعیت شناختی نمونه ها نشان داد که، در مورد جنسیت ۱۲۶ نفر مرد (۲۳/۸ درصد) و ۲۵۸ نفر زن (۶۷/۲ درصد) می باشد. در وضعیت تحصیلات بیشترین فراوانی، کارشناسی ۱۱۱ نفر (۲۸/۹ درصد) و کمترین فروانی ۲۹ نفر (۷/۶ درصد) کارданی بودند. در مورد سن بیشترین فراوانی، ۱۵۷ نفر (۴۰/۸ درصد) دارای ۲۶-۳۵ سال و کمترین فروانی ۳۸ نفر (۹/۹ درصد) ۴۶ سال به بالا بودند. در خصوص وضعیت قومیت، بیشترین فراوانی، ۱۷۳ نفر (۴۵/۱ درصد) قوم بختیاری و کمترین فروانی ۱۰ نفر (۶/۲ درصد) شوشتاری بودند. لازم به ذکر است که قومیت عرب پس از جامعه بختیاری و در

¹. SPSS

². PLS

جایگاه دوم این ردهبندی حضور داشتند. در وضعیت میزان درآمد بیشترین فراوانی ۲۰۰ نفر (۵۲/۱ درصد) دارای درآمد بیش از پنج میلیون تومان و کمترین فراوانی ۴۰ نفر (۱۰/۴ درصد) دارای ۱ تا ۳ میلیون تومان در آمد بودند. در وضعیت تا هل بیشترین فراوانی ۲۰۹ نفر متاهل (۵۴/۴ درصد) و کمترین فراوانی ۱۷۵ نفر (۴۵/۶ درصد) همسرشان فوت شده است.

جدول ۱. ویژگی های جمعیت ساختی

درصد فراوانی	فراوانی	زیر معیار نوع یا طبقه	معیار ویژگی یا شاخص
۳۲/۸	۱۲۶	مرد	جنسيت
۶۷/۲	۲۵۸	زن	
۷/۶	۲۹	کارданی	تحصیلات
۲۸/۹	۱۱۱	کارشناسی	
۴۰/۸	۱۵۷	۲۶ تا ۳۵ سال	سن
۹/۹	۲۸	۴۶ سال به بالا	
۲/۶	۱۰	شوشتاری	قومیت
۴۵/۱	۱۷۳	بختیاری	
۱۰/۴	۴۰	۱ تا ۳ میلیون	درآمد
۵۲/۱	۲۰۰	بیش از ۵ میلیون	
۴۵/۶	۱۷۵	مجرد	وضعیت تا هل
۵۴/۴	۲۰۹	متاهل	

در ادامه مدل مفهومی پژوهش با استفاده از معادلات ساختاری به روش حداقل مربعات جزئی بررسی شد. برای بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری در روش حداقل مربعات جزئی (PLS)، سه معیار پایایی، روایی همگرا و روایی واگرا استفاده می‌شود ابتدا پایایی ابزار توسط سه معیار مورد سنجش قرار می‌گیرد: ۱) آلفای کرونباخ، ۲) پایایی ترکیبی^۱ (CR) و ۳) ضرایب بارهای عاملی.

^۱. Composite Reliability

برای محاسبه پایایی ترکیبی، شاخص‌های با بار عاملی بیشتر اهمیت زیادی دارد. مقدار ملاک برای مناسب بودن پایایی ترکیبی، بالای ۰/۷ می‌باشد (داوودی و رضازاده، ۱۳۹۲). در این پژوهش بهمنظور سنجش بهتر پایایی از هر دوی این معیارها استفاده شد. همانطور که در جدول شماره ۲، آمده است، مقادیر آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی برای متغیرهای تحقیق و مؤلفه‌های آن‌ها بیش از ۰/۷ است متغیرها از پایایی مناسب برخوردار می‌باشند.

جدول شماره ۲. بررسی ضرایب پایایی مدل پژوهش

پایایی ترکیبی (CR) > ۰/۷	ضریب آلفای کرونباخ > ۰/۶ (α)	عوامل
۰/۸۱۳	۰/۸۰۹	هویت اجتماعی
۰/۸۵۹	۰/۸۴۱	هویت فرهنگی
۰/۸۳۳	۰/۸۹۷	بازی‌های بومی و محلی

معیار دیگری که برای بررسی پایایی ابزار به کار برده می‌شود، مقدار بارهای عاملی است که از طریق محاسبه مقدار همبستگی شاخص‌های یک سازه با آن سازه محاسبه می‌شوند. هالند^۱ (۱۹۹۹) معتقد است که اگر این مقدار بیش از ۰/۴ شود، واریانس بین سازه و شاخص‌های آن از واریانس خطای اندازه‌گیری آن سازه بیشتر بوده و پایایی در مورد آن مدل قابل قبول است و چنانچه کمتر از ۰/۴ شود باید سوالات پرسشنامه را اصلاح نموده یا از مدل پژوهش خود حذف نمایند (داوودی و رضازاده، ۱۳۹۲). با توجه به نتایج جدول شماره ۳ بار عاملی تمامی گویه‌ها بجز سه گویه (۳، ۴۶، ۴۲) بیشتر از ۰/۴ که نشان از مناسب بودن این معیار دارد. همچنین مقدار t متناظر با هر یک از گویه‌ها بجز سه گویه (۳، ۴۶، ۴۲) نیز بزرگتر از ۱/۹۶ است که حاکی از معناداری آن‌ها در سطح اطمینان ۰/۹۵ است.

جدول ۳. بررسی بار عاملی و مقدار t متناظر با هر یک از گویه‌ها

متغیر	شماره	گویه‌های مربوط به عوامل ۴ گانه	بار عاملی	مقدار t
۱		اسامی بازی‌های بومی و محلی شهر و یا منطقه تولد را به یاد دارم.	۰/۶۱۱	۱۱/۸۶۸
۲		در جشنواره بازی‌های بومی و محلی حضور داشته‌ام.	۰/۴۳۹	۸/۲۴۲
۳		دارای مدرک مریمگری و یا داوری بازی‌های بومی و محلی هستم	-	-
۴		با اصطلاحات رایج در بازی‌های بومی و محلی آشنای دارم.	۰/۵۱۷	۱۰/۳۵۸

^۱. Hulland

۵	۲۱/۹۸۹	۰/۷۶۵	<p>از انجام بازی های بومی و محلی به عنوان میراث به جای مانده از نسل گذشته لذت می برم.</p>
۶	۲۶/۳۰۱	۰/۷۶۲	<p>علاقه مندم اطلاعات بیشتری را در رابطه با بازی های محلی سرتاسر کشور جویا شویم.</p>
۷	۳۴/۶۷۴	۰/۷۹۲	<p>دوستان، خانواده و اطرافیانم را تشویق می کنم تا بازی های محلی را انجام دهنند.</p>
۸	۳۵/۵۶۲	۰/۶۸۴	<p>در جمع های خانوادگی و یا در اوقات فراغتم به انجام بازی های محلی مشغول خواهم شد.</p>
۹	۲۰/۴۸۲	۰/۷۸۷	<p>معتقدم که هر بازی بومی و محلی، دارای اهداف عاطفی خاصی در جهت افزایش اشتیاق و نشاط است.</p>
۱۰	۲۵/۹۰۰	۰/۷۵۷	<p>معتقدم که بخشنی از اصول روابط انسانی با همسالان را می توان در هنگام اجرای بازی های محلی فرا گرفت.</p>
۱۱	۱۱/۸۴۵	۰/۵۱۸	<p>شیوه انجام برخی از بازی های بومی و محلی را به طور کامل فراگرفته ام و می توانم در هر مکانی آن را اجرا کنم.</p>
۱۲	۲۴/۹۶۴	۰/۷۶۲	<p>معتقدم که بازی های محلی می توانند به عنوان یک فعالیت بدنی موثر برای افزایش رواج سبک زندگی سالم و پرتحرک مورد استفاده قرار گیرند.</p>
۱۳	۱۹/۸۶۴	۰/۶۹۹	<p>معتقدم که بازی های بومی و محلی می توانند به عنوان یک ورزش قهرمانی در سطح جهان معرفی شوند.</p>
۱۴	۲۴/۴۹۸	۰/۷۳۱	<p>معتقدم که هر کدام از بازی های محلی می توانند به شیوه ای خاص، موجب بهبود فاکتور های آمادگی جسمانی در افراد شوند.</p>
۱۵	۱۸/۰۱۶	۰/۶۵۸	<p>کاملاً به اصول و سنتهای مذهبی مانند خواندن نماز، روزه گرفتن، نماز جماعت پای بند هستم.</p>
۱۶	۱۴/۷۶۹	۰/۶۲۲	<p>معمولأ در بیشتر مراسم های مذهبی مانند عاشوراء، تاسوعا، نماز عید فطر و... شرکت می کنم</p>
۱۷	۱۳/۷۵۵	۰/۵۷۴	<p>تنها با داشتن دین و ایمان قوی و مذهبی بودن، می توان به سعادت و کمال رسید</p>
۱۸	۱۰/۹۹۸	۰/۵۶۲	<p>تاریخ ایران، پر از شکوه و عظمت و افتخار است</p>
۱۹	۴/۲۷۸	۰/۴۴۱	<p>آثار تاریخی مربوط به دوران ایران باستان مثل تخت جمشید، مربوط به دوران طاغوت است و نشانه ظلم شاهان و رنج مظلومان است</p>
۲۰	۸/۴۴۴	۰/۴۱۵	<p>آداب و رسوم ایرانی مثل نوروز و چهارشنبه سوری، نشانه هویت ما است و باید آنها را حفظ کنیم</p>
۲۱	۲/۲۶۷	۰/۴۷۵	<p>آداب و رسوم ایرانی آیینی کهنه است، بخاطر همین من بیشتر به آداب و رسوم غربی و جشن هایی چون ولنتاین و... علاقه دارم</p>
۲۲	۲/۵۸۲	۰/۴۴۲	<p>رفتار و اخلاق و اعمال ناپسند ایرانیان ریشه در آداب و رسوم سنتی و بومی آنان دارد.</p>

۱۰/۷۹۳	۰/۵۶۵	خود را به آداب، سنت و رسوم ایرانی پایبند می دانم و آنها را حفظ می کنم	۲۳
۳/۴۰۳	۰/۴۰۳	من در انتخاب نوع پوشش و حجابم به معیارهایی مانند مدر نوز بودن، شیک و زیبا بودن، مارکدار بودن و... اهمیت می دهم	۲۴
۱۲/۷۸۴	۰/۶۲۸	پوشش و حجابم به معیارهای سنتی مانند اسلامی بودن، مقبولیت جامعه، همخوانی با فرهنگ جامعه ایرانی - اسلامی نزدیکتر است.	۲۵
۱۷/۰۴۴	۰/۶۰۱	از درست کردن و خوردن غذاهای سنتی ایرانی لذت می برم.	۲۶
۴/۲۵۱	۰/۴۹۸	غذاهایی چون فست فود، پیتزا، لازانيا و ... را بر غذاهای سنتی ایرانی ترجیح می دهم	۲۷
۱۲/۴۶۴	۰/۵۲۳	سعی می کنم اوقات فراغتم را در همینسینی با دوستان و افراد خانواده و فامیل بگذرانم.	۲۸
۳/۶۹۳	۰/۴۱۰	بیشتر اوقات فراغتم را با فعالیت هایی مانند ورزشی، رفتن به تئاتر، سینما، تماشای تلویزیون و ... پر می کنم.	۲۹
۱۵/۹۰۴	۰/۶۵۰	زبان فارسی نشانه شخصیت و غرور ایرانی است	۳۰
۲۴/۴۹۳	۰/۷۲۸	به عنوان یک ایرانی به زبان فارسی علاقه مند هستم و به آن عشق می ورم	۳۱
-	-	تلاش می کنم که در صحبت کردنم از واژه ها و کلمات انگلیسی و لاتین استفاده کنم	۳۲
۱۲/۰۸۳	۰/۶۰۵	بنظر من آثار ادبی ایران نظیر شاهنامه فردوسی، مثنوی و معنوی و دیوان حافظ غنی - ترین آثار ادبی جهان هستند.	۳۳
۱۱/۲۸۸	۰/۶۰۲	از خواندن آثار شعراء و نویسندهاگان ایرانی لذت می برم	۳۴
۱۳/۵۹۲	۰/۶۰۱	به شخصیت های ادبی و نویسندهاگان ایرانی نظیر حافظ، مولوی، خیام و شاملو و ... افتخار می کنم	۳۵
۷/۱۸۷	۰/۴۴۴	کسانی مانند کوروش کبیر، مصدق، ستارخان و باقر خان و ... مایه افتخار ما ایرانی هاستند	۳۶
۱۱/۲۶۴	۰/۵۸۵	علم و دانش امروزی دنیا مدیون دانشمندان ایرانی همچون ابن سینا و ابوریحان بیرونی است.	۳۷
۱۲/۱۵۹	۰/۵۹۵	برای تزئین منزل و محل کار خود از نقاشی (میناتور و ...) و خوشبوی ایرانی استفاده می کنم.	۳۸
۱۶/۳۱۹	۰/۶۲۰	در فرش و مبله کردن محیط داخلی منزلم ترجیح می دهم از صنایع دستی ایرانی استفاده کنم.	۳۹
۷/۶۰۲	۰/۴۴۲	در اوقات فراغت معمولاً به موسیقی و آوازهای سنتی ایرانی را گوش می کنم.	۴۰
۱۰/۹۰۰	۰/۵۴۷	هنر نزد ایرانیان است و بس.	۴۱
۲۲/۳۸۴	۰/۷۳۸	سعی می کنم فرزندانم را براساس فرهنگ اسلامی و ایرانی تربیت کنم تا فرهنگ غربی و مدرن.	۴۲

۴۳		دوست دارم اسم بجهه هایم بیشتر اسامی غربی و جدید باشد تا اسامی اسلامی و ایرانی.	۸/۸۶۱	۰/۴۹۹
۴۴		احساس تعلق به جامعه دارم به گونه ای که در رفتارم تاثیر می گذارد.	۴/۵۹۵	۰/۴۱۱
۴۵		از مقبولیت اجتماعی لازم برخوردارم.	۱۰/۲۵۶	۰/۶۳۹
۴۶		نسبت به پایگاه های اجتماعی آینده خود در دنیای گسترده تر اجتماعی حساس شده ام و دچار تشویش می شوم.	-	-
۴۷		در مقابل آن همه وسعت انتخاب و امکانات مختلف اجتماعی که در معرض آن قرار دارم، از پای در می آیم.	۳/۶۷۶	۰/۴۲۳
۴۸		درگیر فعالیت هایی می شوم که ممکن است از لحاظ اجتماعی برایم زیان بار باشند.	۲/۹۵۱	۰/۴۸۳
۴۹		نسبت به اهداف معینی که از جانب دیگران تعیین می گردد، احساس تعهد می کنم.	۳/۶۱۴	۰/۴۸۴
۵۰		به مفاهیم یکپارچه ای از هویت اجتماعی، جهت گزینی و جهان بینی نسبت به آن نایل شده ام.	۲/۴۰۶	۰/۴۷۶
۵۱		با نوعی تضاد و تعارض عرصه های مختلف اجتماعی مواجه هستم.	۲/۵۴۹	۰/۴۹۵
۵۲		در جمع دوستان خود دارای شان و منزلت هستم.	۱۰/۴۲۹	۰/۵۷۸
۵۳		با ارزش ها و هنجارهای جامعه بیگانه شده ام.	۳/۷۸۸	۰/۴۶۷
۵۴		انتظار چندانی از رضایت بخش بودن رفتار خودم در آینده ندارم.	۴/۱۵۷	۰/۵۶۶
۵۵		نسبت به احساس واقعی، علاقه و باورهای خویش بیگانه شده ام.	۴/۲۷۹	۰/۵۵۷
۵۶		با گوشه نشینی و انزوا، خود را از گزند جامعه به حاشیه می کشانم.	۴/۶۰۱	۰/۵۴۶
۵۷		برای رفتارها و باورهای خود خطوط راهنمایی در اختیار ندارم.	۴/۳۸۲	۰/۵۴۰
۵۸		از خود بیگانه شده ام.	۴/۹۰۶	۰/۵۷۷
۵۹		راه هایی را برای رسیدن به هدف هایم انتخاب می کنم که جامعه آن ها را تایید نمی کنم.	۴/۷۷۴	۰/۵۱۷
۶۰		توانایی جهت پیشیگیری به زندگی فردی خودم را ندارم.	۴/۴۴۰	۰/۵۲۱
۶۱		به تصویر درستی از نقش و موجودیت خویش که سر منشاء یک زندگی متعادل فردی است. دست پیدا کرده ام.	۶/۰۹۶	۰/۴۸۶
۶۲		توانایی توصیف خویشتن را دارم.	۶/۹۲۸	۰/۵۶۶
۶۳		از مهارت های فردی خود برای دستیابی به حسن مشارکت استفاده می کنم.	۹/۰۹۰	۰/۶۱۶

معیار دوم از بررسی برازش مدل اندازه گیری، روایی همگرا میزان همبستگی یک سازه با شاخص‌های خود را نشان می‌دهد که هر چه این همبستگی بیشتر باشد برازش نیز بیشتر است. فورنل و لارکر (۱۹۸۱) معیار AVE (میانگین واریانس استخراج شده) را برای سنجش روایی همگرا معرفی کرده و بیان داشته‌اند که مقدار AVE بالای ۰/۵ روایی همگرای قابل قبول را نشان می‌دهند (داودی و رضازاده، ۱۳۹۲). همان‌گونه که در جدول شماره ۴ داده شده است؛ روایی همگرای بالای ۰/۵ برای متغیرهای پژوهش، نشان از تائید روایی همگرای متغیرهای پژوهش حاضر را دارد.

جدول ۴. بررسی روایی همگرای متغیرهای پژوهش با معیار AVE

عوامل	میانگین واریانس استخراجی $> 0/5$ (AVE)
هویت اجتماعی	۰/۵۴۳
هویت فرهنگی	۰/۶۲۲
بازی‌های بومی و محلی	۰/۵۷۳

سومین معیار بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری، روایی واگرای مدل با استفاده از روش ماتریس فورنل و لارکر^۲ بررسی شد. در این روش میزان همبستگی یک سازه با شاخص‌هاییش در مقابل همبستگی آن سازه با سایر سازه‌ها مقایسه می‌شود. در قطر اصلی این ماتریس، جذر AVE متغیرها وارد می‌شود و جهت تائید روایی واگرای لازم است، این مقدار بیش از همبستگی میان آن متغیر با سایر متغیرها باشد (داودی و رضازاده، ۱۳۹۲). با توجه به نتایج جدول شماره ۵، جذر AVE که در قطر اصلی ماتریس زیرآمده بیش از میزان همبستگی هر سازه با دیگر متغیرهای است که نشان دهنده روایی واگرای مناسب و برازش خوب مدل‌های اندازه گیری است.

جدول ۵. بررسی روایی واگرای متغیرهای پژوهش به روش فورنل و لارکر

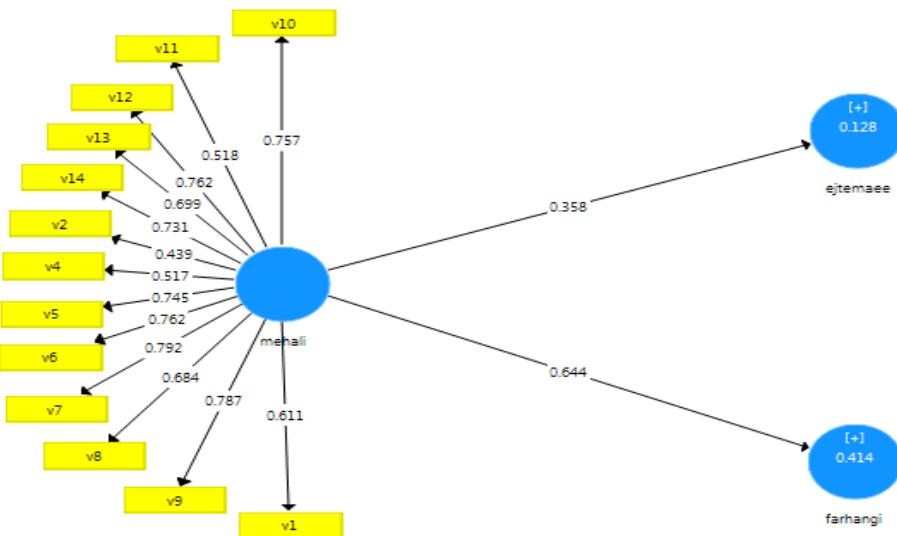
سازه	هویت اجتماعی	هویت فرهنگی	بازی‌های بومی و محلی
هویت اجتماعی	۰/۵۴۳	-	-
هویت فرهنگی	۰/۴۸۹	۰/۶۴۴	-
بازی‌های بومی و محلی	۰/۳۵۳	۰/۵۲۱	۰/۶۸۷

¹. Discriminant Validity

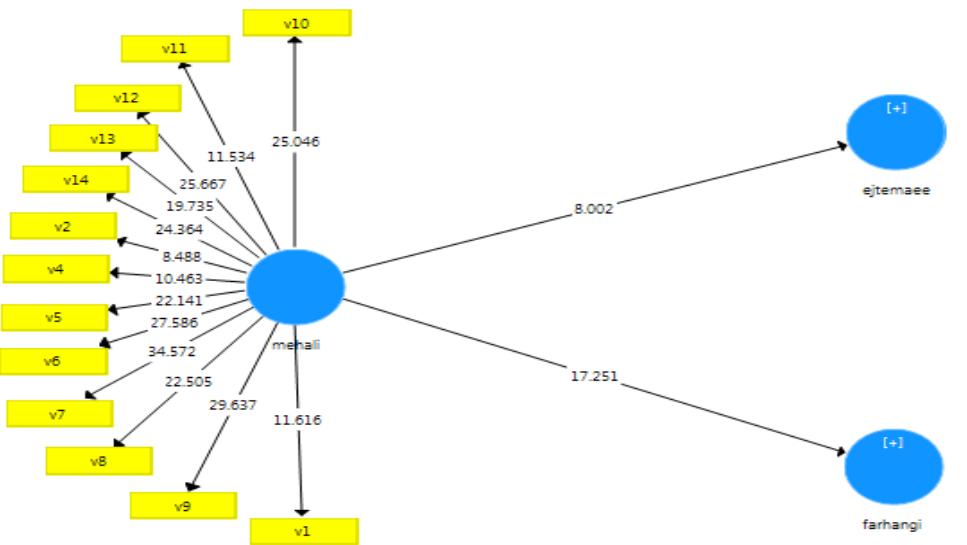
². Fornell & Larcker

در این مرحله با تعیین روابط ساختاری بین متغیرهای مفهومی، فرضیه‌های پژوهش را مورد بررسی قرار می‌دهیم. مدل ساختاری در نرم‌افزار SmartPLS ترسیم شد. نتایج مدل ساختاری تحقیق در حالت بار عاملی در شکل ۲ و نتایج مدل ساختاری تحقیق در حالت معنی‌داری در شکل ۳ ترسیم شده است.

اولین و اساسی‌ترین معیار برآذش مدل ساختاری، ضریب مسیر و معناداری آن است. مقدار ضرایب معناداری باید معادل یا بیشتر از شاخص معناداری $1/96$ باشد. در صورتی که مقدار این اعداد از $1/96$ بیشتر شود، نشان از صحت رابطه بین سازه‌ها و در نتیجه تائید فرضیه‌های پژوهش است (داوودی و رضازاده، ۱۳۹۲). با توجه به ضرایب معناداری در شکل ۳، همه ضرایب بالاتر از $1/96$ می‌باشد در نتیجه می‌توان بیان کرد که بین بازی‌های بومی و محلی و هویت فرهنگی و اجتماعی مردم خوزستان ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد.

شکل شماره ۲ آزمون اصلی مدل پژوهش در حالت بار عاملی

شکل شماره ۳ آزمون اصلی مدل پژوهش در حالت بار معناداری

۵. نتیجه‌گیری

هدف از پژوهش حاضر، بررسی تأثیر بازی‌های بومی و محلی بر هویت فرهنگی و اجتماعی شهروندان استان خوزستان بود. بازی‌های سنتی و محلی به عنوان پایه‌های هویت فرهنگی یک کشور، ریشه در تاریخ و هویت یک ملت دارند و از محیط فرهنگی آن جامعه سرچشمه می‌گیرند و از جمله دستاوردهای این بازی‌ها می‌توان به ترویج روحیه میهن‌پرستی، مراقبت اجتماعی و مسئولیت پذیری اشاره کرد. در واقع برگزاری این بازی‌ها به مثابه جشنی فرهنگیست که شالوده آن همدلی و انسجام اجتماعی اقوام مختلف، تقویت روابط انسانی و در نهایت جامعه‌پذیری خواهد بود. بازی‌های بومی و محلی ریشه در فرهنگ، اصالت و عقاید مذهبی مردمان استان خوزستان داشته که متأسفانه و به دلیل شیوه زندگی نسل جدید در حال فراموشی هستند. این بازی‌ها با پوشش گروه‌های سنی و جنسی مختلف ضمن ارتقا و حفظ سلامت روحی و جسمی، در بستری جذاب و نشاط انگیز؛ بهبود روابط اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی، اکولوژیایی و اقتصادی را در پی دارند. بر اساس یافته‌های پژوهش بازی‌های بومی- و محلی استان خوزستان که مجموعه‌ای از فعالیت‌ها را در خود جای داده است که با احیا و ارتقا هویت فرهنگی- و اجتماعی، می‌تواند با تأمین نیروی انسانی سالم و فعال و بهبود همبستگی اجتماعی؛ ضمن حفظ ارزش‌ها و باورهای محلی و نیز غنی‌سازی اوقات فراغت و کاهش آسیب‌ها و ناهنجاری‌های اجتماعی، به شکل‌گیری جامعه‌ای پویا و بانشاط همراه با بهره‌وری و ارتقای سطح کمی و کیفی سطح زندگی منجر شود.

نتایج تحقیق نشان داد که بازی‌های بومی و محلی بر هویت فرهنگی و اجتماعی مردم خوزستان تاثیر مثبت و معناداری دارد. نتایج تحقیق حاضر با پژوهش لی و وانگ (۲۰۲۱)، مک ایتایر (۲۰۲۱)، حسن و بابان (۲۰۱۸) و کریمی و همکاران (۱۳۹۹) همسو می‌باشد. لی و وانگ (۲۰۲۱) دریافتند که بازی‌های بومی و محلی به تدریج در حال انقراض و از دست رفتن می‌باشند. به همین دلیل حفاظت، توسعه و انتشار آنها موجب انسجام و وحدت اقوام مختلف شده، هویت ملی و قومی افزایش یافته و مناطق قومی از ثبات اجتماعی بیشتری برخوردار خواهند‌شد. علاوه براین، هویت فرهنگی مستحکم شده و تبادلات فرهنگی افزایش می‌یابند. در همین راستا، بازی‌های بومی و محلی چینی به عنوان میراث فرهنگی ناملموس، وارثان فرهنگ سنتی چین بوده و در ارتباط با نیازهای مستمر مردم بهبود یافته و به همین دلیل موجب افزایش هویت اجتماعی خواهند شد. مک ایتایر (۲۰۲۱) در پژوهش خود با استفاده از رویکرد هویت اجتماعی برای تیم راگبی نوجوانان پسر دریافت که آنها با عضویت در تیم‌های ورزشی می‌توانند روابط دوستانه و خوبی با همسالانشان داشته و زمانی که به درک مناسبی از هویت اجتماعی در تیم راگبی برسند، تلاش متوجهی برای اجتماعی شدن انجام و میل زیادی به برد خواهند داشت و به مقابله با تأثیرات منفی ناشی از باخت خواهند پرداخت. همچنین مربیان و بازیکنان برای رسیدن به هویت‌اجتماعی و تیمی منسجم، باید فرهنگ‌ها و تفاوت‌های فرهنگی مختلف را پذیرفته و به آنها توجه داشته باشند. حسن و بابان (۲۰۱۸) در پژوهش خود دریافتند ورزش به مثابه ابزاری برای افزایش احساسات ملی، رشد ملت‌ها و دولتها به کمک قدرت فرهنگی خود است. در واقع ورزش به عنوان یک ابزار هویتی برای حفظ فرهنگ در میان تنوع قومیتی استفاده می‌شود. همچنین ورزش (مراسم افتتاحیه مسابقات ورزشی) می‌تواند موجب حفظ هویت فرهنگی از طریق زبان و نمادگرایی در زمان برگزاری مراسم خواهد شد. همچنین ورزش می‌تواند تنوع فرهنگی ملت‌ها را با وجود نشانه‌ها، نمادها و آداب و رسوم مختلف به نمایش گذاشته و موجب افزایش هویت‌فرهنگی شود و سبب جلوگیری از بروز مشکلاتی به مانند شعارهای نژادپرستانه در استادیوم‌های ورزشی شود. همچنین کریمی و همکاران (۱۳۹۹) در پژوهش خود دریافتند که کشورهای دارای تنوع قومی باید با سیاست گذاری مناسب و برنامه‌ای مدون، به گروه‌های قومی توجهی جدی نمایند و در راستای کاهش منازعات و درگیری‌ها و ارتقا انسجام ملی گام بدارند؛ در غیر این صورت حرکات تجزیه‌طلبانه به عنوان فرصتی برای تضعیف دولت مرکزی مورد استفاده قرار می‌گیرند. به همین دلیل مدیران مسئول در حوزه مدیریت اقوام می‌توانند با برگزاری جشنواره‌های مختلف فرهنگی و ورزشی به مانند بازی‌های بومی و محلی برای مشارکت بیشتر اقوام و ارتقا انسجام ملی بکوشند؛ چراکه در استان خوزستان با دارا بودن مردمانی با زبان، فرهنگ‌ها و آداب و رسوم غنی و متنوع، نیز همانند دیگر اقوام و نژادهای ایرانی انواع مختلفی از بازی‌های بومی و محلی وجود دارد که گویا و یادآور زیرساخت‌های مختلف فرهنگی، سیاسی، اجتماعی و موقعیت و رویدادهای تاریخی و آموخته‌های

افراد جامعه در طول حیات بوده و هنری هستند ناشی از فرهنگ و آداب و سنت جامعه که به منظور آمادگی - جسمانی، تقویت حافظه و هوش، گذراندن اوقات فراغت و انجام مراسم آیینی، نیایش، رزمی و ... در بین مردم اجرا می‌شوند و به نسل‌های بعدی انتقال یافته و گاهاً با توجه به تغییرات سبک زندگی امروزی، دچار دگرگونی شده‌اند. هرچند؛ امروزه، با توجه به تضاد و شکاف بین نسل والدین و فرزندان، ارزش‌ها و هنجارهای فرهنگی نسل گذشته آنچنان که باید و به صورت مناسب به نسل جوان انتقال داده نشده و براین مبنا جوانان در هویت‌یابی خود دچار بحران و سردرگمی شده‌اند (نیازی و همکاران، ۱۳۹۵: ۱۱۴). اما می‌توان با فراهم آوردن حضور و مشارکت توامان والدین و فرزندان (والدین به عنوان نسل گذشته و فرزندان به عنوان نسل جدید) در برگزاری بازی‌های بومی و محلی از دوجهت سودمند بود. اولاً بازی‌ها می‌توانند به عنوان ابزاری برای معرفی فرهنگ و پیشینه غنی نسل پیش مورد استفاده قرار گیرند و دوماً مشارکت توامان می‌تواند موجب افزایش جامعه‌پذیری و حس تعلق نسل جدید به ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی نسل گذشته شود (احمدی و همکاران، ۱۳۹۶: ۵). در همین راستا و با تأکید بر اهمیت حفظ هویت فرهنگی و اجتماعی اقوام مختلف در استان خوزستان و مقابله با تهاجم فرهنگی، اخذ سیاست‌های فرهنگی و ورزشی مناسب مانند ترویج فرهنگ بومی و محلی می‌تواند راهگشا باشد. در شرایط کنونی، یکی از مراحل تهاجم فرهنگی، تجزیه فرهنگی از طریق تحریک گروه‌ها و اقوام با گویش‌های متفاوت، حذف میراث فرهنگی، آداب و رسوم و تجزیه جغرافیایی ملت‌هast. بدون شک برای مقابله با این تهاجم‌ها، در عصر تهاجم فرهنگی و اختلاف افکنی دشمنان در رابطه با تجزیه کشورمان ایران، باید به ارتقا و ترویج بازی‌های بومی و محلی از سوی دولت و مسئولان محلی از جمله مدیران اداره کل ورزش و جوانان استان، تخصیص بودجه مناسب و کافی به هیئت ورزش‌های بومی و محلی استان خوزستان و همکاری با سایر ادارات ذی‌ربط به مانند میراث فرهنگی اهتمام ویژه‌ای شود. متاسفانه امروزه با توجه به تهاجم فرهنگی دشمنان در جامعه و به خصوص در بین نوجوانان و جوانان با موضوع وقه در هویت روبه رو هستیم، به گونه‌ای که آنان بین عقاید و افکار گوناگون سردرگم بوده و نمی‌توانند برای خود هویت ویژه و متناسبی را به دست آورند. در واقع آنان در بین تضاد هویت و عقاید بهجای مانده از والدین خود و مفاهیم تحمیل شده از سوی مهاجمان فرهنگی سردرگم بوده و دغدغه فراوانی در زمینه هویت‌یابی خویش دارند. به همین دلیل آشنایی این نسل با بازی‌های بومی و محلی به عنوان میراثی گرانبهای از نسل گذشته و شناخت ارزش‌های کهن ایرانی که در دل این بازی‌ها نهفته هستند، می‌تواند در حل مشکلات نسل جوان در حل مسئله بحران هویت راه‌گشا باشد.

در واقع انسان‌ها محصول شرایط اجتماعی زمانه خود هستند و در عین حال که براساس واقعیت‌های عینی زمانه خود زندگی می‌کنند، میراث دار گذشته بوده و نمی‌توانند رابطه خود را با گذشته که زیربنای هویت آنهاست، قطع کنند. در همین راستا، باید ارزش‌های نهفته در بازی‌های محلی به عنوان جزیی از میراث فرهنگی به شکل موثری

مورد شناسایی قرار گیرند و برای اعضای جامعه اشاعه و گسترش یابند. یکی از رویکردهای موثر در گسترش هویت فرهنگی در جوامع مختلف، تبیین الگویی است که فرد در رابطه با دیگران به دنبال هویت فرهنگی خویش جست و جو کند. در این شرایط، افراد باورها، اعتقادات، آداب و ارزش‌های اصیل خویش را در ارتباط با سایرین فراگرفته و می‌توانند ارزش‌های مورد اعتقاد خویش را ترویج دهند. با توجه به موارد ذکر شده، بازی‌های بومی و محلی راهکاری ویژه و راهگشا در این زمینه می‌باشند که می‌توانند به صورت توامان هر دو هویت فرهنگی و اجتماعی را بهبود و گسترش دهند در اینجا باید این نکته را متذکر شد که اکنون با توجه به اینکه علاوه بر نسل جوان، قشر میانسال جامعه هم درگیر بازی‌های رایانه‌ای شده است و از داشتن تحرک و جنبش لازم و مفید محروم شده‌اند؛ احیای بازی‌های بومی و محلی، افزایش سلامت و نشاط مردم را به دنبال خواهد داشت. بنابراین پیشنهاد می‌شود؛ با حمایت همه‌جانبه مسئولین و سیاست‌گذاران، در جهت تلاش برای ترویج سلامتی و نشاط و تکیه بر حفظ اصالت خرد فرهنگ‌ها، برای آموزش بازی‌های بومی و محلی در زنگ‌های ورزش مدارس برنامه‌ریزی کنند، چون کودکان و نوجوانان اکثر وقت خود را با هم سن و سالان خود در مدرسه می‌گذرانند. امروزه و با وجود بازی‌های کامپیوتری و دیجیتال، بازی‌های سنتی به عقب رانده شده و از جمله تبعات آن تنها‌ی و جدایی از نعمت همزیستی مسالمت آمیز با دیگر انسانهاست. در این بازی‌ها، انسان‌مداری جای خود را به مبارزه و کشمکش داده است و نوعی خشونت سازمان یافته برای غلبه بر حریف به فرد القا می‌شود، در صورتی که بازی‌های محلی بدون نیاز به تدارکات خاصی، بازی آزاد و حقیقی را به دور از تنش های مضر برای افراد اعم از کودکان و بزرگسالان فراهم می‌آورند. از سویی دیگر، گسترش روزافزون استفاده از شبکه‌های مجازی در بین همه گروه‌ها و اقسام جامعه، منجر به دوری افراد از تعاملات مستقیم انسانی و یافتن هویت خویش در فضای اینترنت شده و به همین دلیل افراد منزوی و ارزش‌های تعامل اجتماعی کمرنگ شده‌اند. در همین راستا، توجه به برگزاری بازی‌های سنتی می‌تواند حصار گوشه‌گیری و مرزبندی جهان مجازی از جهان حقیقی را در هم شکسته و تبلور مفاهیم ارزشمند در روابط انسانی را به مانند دوستی، احترام و زندگی جمعی رونق بخشد.

ذکر این نکته ضروریست که با توجه به پراکندگی جغرافیایی استان خوزستان و وجود مناطق کوهستانی در شمال و شرق استان و دشت‌های جلگه‌ای در مرکز و جنوب استان، شاهد بازی‌های محلی با ساختار و ماهیت متفاوتی هستیم اما می‌توان با استفاده از نقش فرهنگی بازی‌های سنتی تاثیر بسزایی بر وحدت اقوام مختلف در این استان داشت و مانع از این شد تا فاصله‌های جغرافیایی و قومی موجب گسترش فرهنگی در استان خوزستان شوند. علاوه براین، می‌توان با بهره‌گیری از ظرفیت توسعه گردشگری به وسیله بازی‌های محلی با استفاده از ظرفیت‌های موجود و آشنایی گردشگران با مناطق بکر و طبیعی، موجب رونق اقتصادی و اجتماعی در این استان شد. همچنین می‌توان با استفاده از این بازی‌ها، ورزش را در میان روستاییان مناطق مختلف استان رواج داده و با

شناسایی استعدادهای برتر در ورزش های سنتی، بازیکنانی مستعد و مناسب را برای حضور در تیم های استانی و ملی پرورش داد. استان خوزستان، استانی با تنوع اقوام مختلف است و اختلافات فرهنگی در این استان ممکن است دستاویزی برای درگیری های قومی و گستاخ فرهنگی شود، اما آشنایی و شناخت هر قوم با آداب و رسوم اقوام دیگر در این استان که بازی های بومی و محلی جلوه‌ای از این آداب و رسوم هستند، منجر به تقویت هویت فرهنگی به مثابه یک گروه واحد به دور از نزاع های قومی و باور به هویت ایرانی خویش به صورت یکپارچه، به گونه‌ای که احساس کنند در یک سرزمین مشترک زندگی می‌کنند و نسبت به آن حس تعلق و وفاداری داشته باشند که این خود زیربنای هویت ملیست، و همبستگی اجتماعی آنان می‌شود. امروزه با فراموشی هویت فرهنگی که با وجود فرهنگ های وارداتی مختلف و اختلاط هویتی در جوامعی که با پدیده ناهمگونی قومی مواجه هستند، از خود بیگانگی و یا دوگانگی هویت رواج یافته و مردم این جوامع فرهنگ خویش را در مقابل با فرهنگ های وارداتی کوچک می‌شمارند. در همین راستا و برای مقابله با تاثیرات فرهنگی فراورده های ذکر شده، احیای ارزش های فرهنگی جوامع از اهمیت فراوانی برخوردار است و می‌تواند منجر به ایجاد احساس وحدت و غرور ملی شود. در واقع اگر همه گروه های جامعه بتوانند به شناختی درست از هویت فرهنگی خویش برسند و با توانایی های خود در این زمینه در بستر یک برنامه ریزی همه جانبه نگر حول محور مفهوم وحدت ملی آشنا و بهره مند شوند، به هویت اصیل و اصلی خود دست یافته و زمینه های آزادی و استقلال ملت خود را از نفوذ بیگانگان فراهم آورند..علاوه براین، احیای ارزش های فرهنگی جوامع، منجر به مقاومت در برابر جهانی شدن خواهد شد، بدین گونه که مردم یک جامعه احساس می‌کنندکه به سرزمین، زبان و مذهب خود علاقه‌مندند و زمانی که با نفوذ و هجوم فرهنگ های بیگانه مواجه می‌شوند، در برابر آنها واکنش نشان می‌دهند. در آخر با توجه به مجموعه مباحث مطرح شده به نظر می‌رسد تجمیع و تلفیقی از برنامه‌های ورزشی و تفریحی با تأکید بر ورزش‌های بومی و محلی، به عنوان یک ابزار مهم؛ می‌تواند نقش ویژه‌ای در احیا هویت فرهنگی و اجتماعی اقوام مختلف ساکن در استان خوزستان داشته و در واقع با توجه مستمر و هدفمند به این بازی‌ها از سوی نهادهای مربوط و دست اندرکار، می‌توان ضمن ارتقای سلامتی و تندرستی و افزایش سطح بهره‌وری، جامعه را از آسیب و بیماری بحران هویتی که امروزه بحران فرهنگی و تعارض نسلی نشانه‌های بارز این آسیب‌ها هستند، درمان نگه داشت.

منابع

- احمدپور، ا (۱۳۹۶)، نقش ورزش در ایجاد هویت ملی، (رساله دکتری تخصصی مدیریت ورزشی)، دانشگاه تهران، پردیس منطقه‌ای، پردیس بین المللی کیش، ایران

- احمدی، م، تکاوران، س، تکاوران، ط، تکاوران، ا، بهادران، ا (۱۳۹۴)، تهاجم فرهنگی و شیوه های مقابله با آن، کنفرانس ملی چارسوی علوم انسانی، شیراز.
- استرابی آشتیانی، ح اعتصام، ا، ماجدی، ح (۱۴۰۰)، تبیین الگوهای کاهش آسیب پذیری هویت فرهنگی، اجتماعی شهرک اکباتان تهران، جغرافیا و برنامه ریزی منطقه، سال ۱۱، شماره ۴، ۳۴۱-۲۵۹.
- اصدقی، ی (۱۳۹۸)، تاثیر سرمایه گذاری اجتماعی و مشارکت اجتماعی بر توسعه بازی های بومی و محلی در شهرستان هشتetrood، (پایان نامه کارشناسی ارشد)، دانشگاه تبریز، ایران
- اندام، ر، عسگری، م، سلیمی، م (۱۳۹۴). بررسی موانع توسعه بازی های بومی و محلی از دیدگاه دانشجویان، پژوهش های کاربردی در مدیریت ورزشی، س ۴، (۲)، ۶۱-۴۹.
- آگاهی، عباسی (۱۳۸۶). درآمدی بر روابط بین الملل، انتشارات معاونت فرهنگی آستان قدس رضوی، مشهد. ص ۹۴.
- آمره، م (۱۳۹۹)، مفهوم هویت ملی از منظر جغرافیای سیاسی فضای مجازی، فصلنامه مطالعات ملی، ۱۵۷-۱۷۴ (۲).
- امیری. مجتبی؛ نوروزی سید حسینی، رسول (۱۳۹۴). درآمدی بر روش تحقیق کیفی در ورزش. انتشارات دانشگاه تهران. چاپ دوم
- پاپ زن، ع، آگهی، ح، شاهمرادی، م (۱۳۹۵)، مولفه های اصلی ورزش های بومی و محلی به منظور بهره برداری در توسعه پایدار روستایی؛ مورد مطالعه بازی ها و ورزش های بومی و محلی شهرستان کرمانشاه، توسعه محلی (روستایی، شهری)، س ۸، (۱)، ۱۱۲-۸۹.
- پورطرق، آ، رستگار، ی، معبدفر، س (۱۴۰۱)، برساخت هویت فرهنگی - بومی در بستر نسل ها؛ پژوهشی کیفی در میان سه نسل از شهروندان شهر بند عباس، جامعه پژوهی فرهنگی، سال ۱۳، شماره ۲، ۲۷-۱.
- جدیدی، س، لبیی، م، قدیمی، ب (۱۴۰۰)، جامعه شناختی مولفه های هویت و تاثیر آن بر سلامت ورزش همگانی، علوم پزشکی رازی، دوره ۲۸، شماره ۲، ۱۰۳-۹۸.
- جوانمرد، کمال (۱۴۰۱)، ورزش و بازتاب های اجتماعی از منظر مارسل موس، مطالعات راهبردی جامعه شناختی در ورزش، سال دوم، شماره ۴، ۳۵۸-۳۴۵.
- چینی پرداز، ف، محمدی، ا، چیت ساز، م (۱۴۰۱)، بررسی پدیدارشناختی چالش های هویت اجتماعی زنان شاغل در اقوام مختلف (مطالعه موردي: کلان شهر اهواز)، جامعه شناختی سیاسی ایران، سال پنجم، شماره ۱۱، ۴۷۶۲-۴۷۶.

- داودی، ع.، و رضازاده، آ. (۱۳۹۲). مدل سازی معادلات ساختاری با نرم افزار پی ال اس تهران: سازمان انتشارات جهاد دانشگاهی.
- دهواری، م (۱۳۹۹)، تاثیر فضای مجازی بر وضعیت انجام ورزش های بومی و محلی در شهرستان سراوان، (پایان نامه کارشناسی ارشد)، دانشگاه پیام نور، ایران
- ذوقی پایدار، محمدرضا و فعلی، سمانه (۱۳۹۶). بررسی رابطه بین گرایش به مد مدگرایی با هویت دینی-ملی و هویت اجتماعی در دانش آموزان مقطع متوسطه ایرانی ۹۴-۹۳. اولین کنفرانس بین المللی فرهنگ، آسیب‌شناسی روانی و تربیت. <https://civilica.com/doc/649358>.
- رحمتی، م، عباس زاده، م (۱۳۹۴)، توانمندی های ورزش روستایی، توسعه محلی و مشارکت اجتماعی (مورد مطالعه: کشتی گیله مردی)، توسعه محلی (روستایی و شهری)، س، ۷، (۱)، ۵۹-۷۸.
- زند، ع، فرجی، غ، طاعتی کواریم، ع (۱۴۰۲)، تاثیر استفاده از شبکه های اجتماعی بر هویت اجتماعی و عملکرد شغلی کارکنان سازمان ورزش شهرداری تهران، پژوهش های کاربردی در علوم ورزشی و سلامت، دوره ۲، شماره ۱، ۱۳-۲.
- سرمهد، ز، بازرگان، ع، حجازی، ا (۱۳۸۸)، روش های تحقیق در علوم رفتاری، چاپ هجدهم، تهران: انتشارات آگاه.
- سری نشریات چشم انداز فوتبال. (۱۳۸۸-۹۹)، نشریه رسمی سازمان لیگ فوتبال ایران. شماره ۱-۲۲ صص ۷۷-۷۹.
- سلطان پور اشتیینی، ا، عربستانی، م، ساروخانی، ب (۱۴۰۰)، شناسایی و اولویت بندی عناصر هویت فرهنگی در تکوین و پایداری هویت قوم ترک، جامعه شناسی نهادهای اجتماعی، دوره ۸، شماره ۱۸، ۱۱۳-۸۹
- شعبانی مقدم، غ، مقبولی، س (۱۳۹۲)، رابطه بین ورزش و حفظ هویت فرهنگی دانشجویان ورزشکار، پژوهش در ورزش های دانشگاهی، (۳)، ۹۲-۷۷.
- شیانی، م و احمدپور، خ. (۱۳۹۶). رابطه بین سرمایه اجتماعی و هویت اجتماعی بین شهروندان رشت. رفاه اجتماعی. ۱۷ (۶۶). ۲۵۵-۲۹۰.
- طاهرپور، م (۱۳۹۵)، تحلیل مردم شناختی، تحول فرهنگ ورزش سنتی کشتی با چوخه در شهرستان شیروان (خراسان شمالی)، سومین کنفرانس بین المللی پژوهش در علوم و تکنولوژی، برلین، آلمان.

• عباسی مقدم، ح، اسمعیلی، م، زرگر، ط (۱۴۰۰)، ارتباط مدل سبک زندگی، سواد رسانه‌ای و هویت اجتماعی در سازمان‌های ورزشی کشور، *فصلنامه علمی مطالعات راهبردی ورزش و جوانان*، (۵۲)، ۳۹-۳۰.

• فهیم دوین، حسن و اسداللهی، احسان (۱۴۰۱). تاثیر فرهنگ حاکم در ورزش‌های آئینی-میراثی بر توسعه سرمایه اجتماعی جوامع شهری (مورد مطالعه: ورزش زورخانه‌ای و کشتی پهلوانی استان خراسان رضوی)، *پژوهش در ورزش تربیتی*، دوره ۱۰، شماره ۲۹، ۶۶-۴۵.

• قاسمی، ا، (۱۴۰۰)، هویت فرهنگی در عصر جهانی شدن: همگرایی یا واگرایی، *پژوهش‌های مکانی-فضایی*، سال ۵، شماره ۲، ۹۶-۸۳.

• محروم زاده، م، سیوان نوری، م (۱۳۹۹)، تاثیر سبک زندگی بر هویت اجتماعی از طریق اوقات فراغت در بین دانشجویان تربیت بدنی دانشگاه آزاد اسلامی واحد سنترج، *دوفصلنامه جامعه شناسی ورزش*، س، ۶، (۱۶)، ۲۰۴-۱۸۸.

• محروم زاده، م، سیوان نوری، م، فتحی، ف (۱۴۰۰)، بررسی منابع طبیعی استان اردبیل با رویکرد شناسایی فرصت‌های مثبت توسعه ورزش‌های بومی و محلی براساس فرهنگ و سنت جامعه، *مدیریت دانش در ورزش*، دوره ۱، شماره ۱، ۱۲-۱۱.

• مرادی، ع (۱۳۹۴)، هویت فرهنگی اقوام ایرانی و تاثیر آن بر هویت ملی و انسجام ملی ایرانیان، *مهندسی فرهنگی*، س، ۹، (۸۴)، ۱۴۴-۱۲۹.

• مشایخی فرد، سعید، پورزمانی، زهرا و جهانشاد، آزیتا (۱۳۹۸). نقش میانجی ذهنیت فلسفی حسابرس بر تاثیر اعتماد اجتماعی و هویت اجتماعی بر قضاوت حرفه‌ای حسابرس، *دوفصلنامه حسابداری حرفه‌ای و ارزشی*، دوره ۷، شماره ۶۲-۲۳.

• معصومی، ح، معصومی، خ، معصومی، غ (۱۳۹۶)، *ورزش‌ها و بازی‌های بومی و محلی استان مازندران*، چاپ اول، تهران: دانش پذیر.

• نیازی، م، گنجی، م، فرقانی نوش آبادی، ز (۱۳۹۵)، بررسی عوامل اجتماعی فرهنگی موثر بر هویت فرهنگی با تأکید بر شکاف نسلی بین دانش آموزان (مطالعه موردی دانش آموزان دختر دبیرستان شهرکاشان در سال تحصیلی ۹۲-۹۳)، *مطالعات میان فرهنگی*، (۳۰)، ۱۱۸-۹۳.

• ویسیا، ا، هدایت نیا، ز، غفاری پور، س (۱۴۰۱)، بازی‌های بومی و محلی رایج در سراسر کشور، چاپ اول، قم: انتشارات میراث ماندگار.

• هاشمیان فر، سید علی؛ مرتضی پور، مسلم؛ یعقوبی، کرم؛ کرمی، مهرداد و قلی پور، گلناز (۱۳۹۵). بررسی عوامل مؤثر بر شکل‌گیری هویت اجتماعی نوجوانان چرام. *فصلنامه علمی پژوهشی علوم اجتماعی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شوشتر*. ۱۰(۱)، ۳۵-۲۵.

- Bouymaj, Imane (2020), “Globalization’s Impact on Cultural Identity: Empirical study on 1st and 2nd Generation Immigrants”, Department of Marketing, Strategy and Operation, pp. 1–83
- Brown, R. (2020). The social identity approach: Appraising the Tajfelian legacy. *British Journal of Social Psychology*, 59(1), 5-25.
- Damanik.r. Sinaga .w(2021). The Values of Character in Traditional Games Simalungun Society. *Budapest International Research and Critics Institute-Journal (BIRCI-Journal)*, 4(1), Page: 1059-1069.
- Davis, A. (2017). It Wasn't Me, It Was My Festival Me: The effect of event stimuli on attendee identity formation. *Tourism Management*, 61, 484-500
- Genkova, P., & Grimmelmann, M. (2020). Investigating interculturality in Germany by means of social identity, social distance, personality and xenophobia. *Migration and Development*, 11(3): 314-333.
- Hasan .h. Baban .a(2018). The relationship between sports and national identity in Europe in 20th century. *Journal of Garmian University*, 5(3): 22-37.
- Haslam, C., Haslam, S. A., Jetten, J., Cruwys, T., & Steffens, N. K. (2021). Life change, social identity, and health. *Annual Review of Psychology*, 72, 635-661.
- Koschate M., Naserian E. Dickens L., Stuart A., Russo A., Levine M., (2021)., ASIA: Automated Social Identity Assessment using linguistic style., Behavior Research Methods., <https://doi.org/10.3758/s13428-020-01511-3>
- Kroger, Jan. (2019). Identity in Adolescence, the Balance between Self and Other, 4th Edition. London & New York
- Li.z. Wang.P(2021). Cross-boundary Hani (Akha) Folk Sports Cultural Exchange and Its Dissemination Strategy. *Frontiers in Sport Research*.4(1): 1-7.
- McCourt .j (2021). Indigenous Identity Development through Sport. A thesis submitted to the Faculty of Education in conformity with the requirements for the degree of Master of Education. Queen's University Kingston, Ontario, Canada.
- McIntyre.l(2021). How does belonging to a sports team effect mental wellbeing? Utilizing the Social Identity Approach in the context of a male

adolescent rugby team. Submitted in partial fulfilment of the requirements for the degree of Master of Science. Psychology Department. University of Otago.

- Obermire .k .Cohen.j.r. Zehms.k.m(2021). Audit committee members' professional identities: Evidence from the field: Accounting.organizations and society 93(c): 1-19
- Perry, E., Mandy, W., Hull, L., & Cage, E. (2022). Understanding camouflaging as a response to autism-related stigma: A Social Identity Theory approach. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 52(2), 800-810.
- Ran, Z., Kiki, K., & Christine, E. W. (2021). Social capital from sport event participation: Scale development and validation. *Leisure Studies*, 4(13), 38-52.
- Stenishcheva, Alisa (2021), "The relationship between the formation of t cultural identity of students and the level of education", Peoples' Friendshi University of Russia, Moscow, Russia, SHS Web of Conferences. 1 – 5.
- Trung, Nguyen Sy, Van, Vu Hong (2020), "Vietnamese Cultural Identity the Process of International Integration", Journal of Advances in Educ and Philosophy, Scholars Middle East Publishers, Dubai, United Arab Emirates. 220 – 225.